

สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชน
ในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี

ปริญญาณิพนธ์
ของ
ภาควัฒน์ ชวลิตบำรุง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
พฤศจิกายน 2550
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชน
ในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี

ปริญญาานิพนธ์
ของ
ภาควัฒน์ ชวลิตบำรุง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
พฤศจิกายน 2550

ปริญญาบัตร
เรื่อง

สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชน
ในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

ของ
ภควัฒน์ ชวลิตบำรุง

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญศิริ จีระเดชากุล)
วันที่ เดือน พฤศจิกายน พ.ศ. 2550

คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัตร

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ประธาน
(อาจารย์จุมพล ลัมพาภิวัฒน์)

.....ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.อารมณีน นาวากาญจน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพจน์)

.....กรรมการ
(อาจารย์จุมพล ลัมพาภิวัฒน์)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพจน์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยโรจน์ สายพันธุ์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก อาจารย์จุมพล ลัมพาภิวัฒน์ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพุทนต์ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ ที่ให้การดูแล ให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อีกทั้งให้การสนับสนุนและให้กำลังใจอย่างยิ่ง ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยโรจน์ สายพันธ์ุ และรองศาสตราจารย์ ดร.อารมณี นาวากาญจน์ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติมในการสอบปากเปล่า ที่ให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการปรับปรุงเนื้อหาปริญญานิพนธ์ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ท่านนายอำเภอท่ามะกา (นายเสรี รัตนเสวี), ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงพล ต่อนี้, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชัยโรจน์ สายพันธ์ุ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมควร โพธิ์ทอง และผู้ช่วยศาสตราจารย์กนกวดี พึ่งโพธิ์ทอง ที่ให้ความกรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์และเจ้าหน้าที่ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา ที่ให้ความรู้ ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกในการทำปริญญานิพนธ์จนสำเร็จเรียบร้อย

ขอขอบคุณพี่น้องประชาชนชาวตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรีทุกคนที่มีส่วนร่วมในการดำเนินการวิจัยจนสำเร็จลุล่วง โดยเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้

ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ – คุณแม่ ที่ให้การสนับสนุนและเป็นกำลังใจมาโดยตลอด ตลอดจนญาติพี่น้อง เพื่อน ๆ ปริญญาโท รุ่น 3 ทุกคน ที่คอยห่วงใยและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมา

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลงานปริญญานิพนธ์นี้จะเป็นประโยชน์แก่นิสิตนักศึกษา ประชาชนและสังคมโดยส่วนรวม ทั้งในทางการศึกษาและในทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีที่คาดหวังไว้ หากประโยชน์หรือคุณค่าที่ดั่งมดั่งกล่าวอันพึงมีขึ้นจากผลงานนี้ ผู้วิจัยขอน้อมนำเป็นเครื่องบรรณาการแก่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

ภควัฒน์ ชาวลิตบำรุง

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	2
ความสำคัญของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
สมมติฐานในการวิจัย.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
องค์ประกอบเกี่ยวกับความต้องการ.....	6
องค์ประกอบของนันทนาการ.....	9
ประวัติและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับจังหวัดกาญจนบุรี.....	20
ข้อมูลและสภาพทั่วไปเกี่ยวกับตำบลแสนตอ.....	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	25
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	25
งานวิจัยในประเทศไทย.....	27
3 วิธีการดำเนินการวิจัย	32
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	32
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	32
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	34
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	34
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	58
บทย่อ.....	58
สรุปผลการวิจัย.....	61
อภิปรายผล.....	65
ข้อเสนอแนะ.....	69
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	69
 บรรณานุกรม.....	 70
 ภาคผนวก.....	 74
 ประวัติย่อผู้วิจัย.....	 83

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนร้อยละของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ	36
2 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดการและการดำเนินการ...	38
3 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ตำบลแสนตออำเภอ ท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านบุคลากร	39
4 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านกิจกรรมนันทนาการ.....	40
5 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	41
6 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวม 4 ด้าน.....	42
7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดและดำเนินการ	43
8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านบุคลากร	44
9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านกิจกรรมนันทนาการ	45
10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	46
11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวม 4 ด้าน	47

บัญชีตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
12	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามเพศ..... 48
13	วิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวม จำแนกตามเพศ..... 49
14	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามอายุ..... 50
15	วิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามอายุ..... 51
16	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัด กาญจนบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา..... 52
17	วิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา..... 53
18	แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามอาชีพ..... 54
19	วิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามอาชีพ..... 55
20	ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดและดำเนินการจำแนกตามอาชีพ..... 56
21	ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านบุคลากร จำแนกตามอาชีพ..... 57

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	5
---	---------------------------	---

สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชน
ในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี

บทคัดย่อ
ของ
ภควัฒน์ ชวลิตบำรุง

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ
พฤศจิกายน 2550

ภควัฒน์ ขวลิตบำรุง. (2550). *สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี*. ปรินิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
คณะกรรมการควบคุม: อาจารย์จุมพล ลัมพาทิวัฒน์, รองศาสตราจารย์เทเวศร์ พิริยะพุณท์.

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ และเปรียบเทียบความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ กลุ่มตัวอย่างเป็นประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 367 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการทดสอบสมมติฐานโดยการทดสอบค่าที (t-test) ทดสอบค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ประชาชนมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 87.70
2. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.97)
3. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน
4. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน
5. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน
6. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน

STATE AND NEEDS FOR RECREATION ACTIVITY MANAGEMENT OF PEOPLE
IN SANTOR SUBDISTRICT AREA, THAMAKA DISTRICT
KANCHANABURI PROVINCE

AN ABSTRACT
BY
PAKAWAT CHAWALITBUMRUNG

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Science degree in Recreation Management
at Srinakharinwirot University
November 2007

Pakawat Chawalitbumrung. (2007). *State and Needs for Recreation Activity Management of People in Santor Subdistrict Area, Thamaka District Kanchanaburi Province.*

Master thesis, M.S. (Recreation Management). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee: Mr.Jumpol Lumpapiwat, Assoc. Prof.Tawate Piriypoen.

The purposes of this research were to study the state and needs for recreation activity of people in Santor subdistrict area, Thamaka district Kanchanaburi province. According to the sex, age, level of academic and occupation. The simple used in this research were 367 person of the people in Santor subdistrict area, Thamaka district Kanchanaburi province. The research instrument for collecting questionnaire made by the researcher. The data were analyzed using the program to find percentage, mean, standard deviation and hypothesis test by t-test and F-test.

The results of the research were as follows:

1. Opinion of people in Santor subdistrict area, Thamaka district Kanchanaburi province to the actual state of recreational activity management in Santor subdistrict were suitable percentage at 87.70.

2. Needs for recreational activity management of people in Santor subdistrict area, Thamaka district Kanchanaburi province to summarize were medium level ($\bar{X} = 3.51$, S.D.= 0.97).

3. Needs for recreational activity management of people in Santor subdistrict area, Thamaka district Kanchanaburi province having different sex to summarize were significantly no different.

4. Needs for recreational activity management of people in Santor subdistrict area, Thamaka district Kanchanaburi province having different age to summarize were significantly no different.

5. Needs for recreational activity management of people in Santor subdistrict area, Thamaka district Kanchanaburi province having different education level to summarize were significantly no different.

6. Needs for recreational activity management of people in Santor subdistrict area, Thamaka district Kanchanaburi province having different occupation to summarize were significantly no different.

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ในปัจจุบันความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การดำเนินชีวิตและรวมถึงความเปลี่ยนแปลงในสภาวะการณ์ต่าง ๆ ของโลก มักจะส่งผลกระทบต่อประชาชนโดยทั่วกันไม่ว่าจะในเขตเมืองหรือนอกเมือง โดยเฉพาะภาวะความเครียดและสภาพจิตใจที่ถูกกดดันจากการที่จะต้องดิ้นรนแสวงหาสิ่งต่าง ๆ เพื่อการดำรงชีวิตที่นับวันจะมีความยุ่งยากมากขึ้น อันเป็นผลมาจากการที่ทรัพยากรสำหรับการดำรงชีวิตของมนุษย์มีจำนวนอยู่เท่าเดิมหรือลดลง แต่ความต้องการกลับเพิ่มมากขึ้น การแข่งขันหรือแก่งแย่งเพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการสำหรับตนเองและครอบครัวจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

ความเครียดและวิตกกังวลของประชาชนที่นับวันจะเพิ่มขึ้นนี้ จึงควรมีแนวทางหรือสิ่งที่จะบรรเทาให้ลดลงหรือให้หมดไปได้ โดยที่ยังสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ในสภาพที่ต้องดิ้นรนหาเลี้ยงชีพ แต่อยู่ในภาวะที่มีความเครียดหรือวิตกกังวลน้อยที่สุด ซึ่งหมายถึงมีสภาพทางจิตใจที่แจ่มใสเบิกบาน อันจะส่งผลต่อการมีสภาพร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์ สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ประกอบสัมมาอาชีพได้อย่างเข้มแข็งและประสบความสำเร็จ

แนวทางที่สำคัญสำหรับพัฒนาคนที่นับวันจะมีความจำเป็นมากขึ้นเรื่อย ๆ คือ กิจกรรมนันทนาการ ซึ่งจะสามารถลดภาวะความเครียดเสริมสร้างภูมิคุ้มกันจากสถานการณ์ที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นได้ เพราะการที่ประชาชนได้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการหลังจากที่ได้ตรากตรำทำงานมาอย่างหนักนั้น จะทำให้ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินและมีสุขสบายใจจากกิจกรรมที่เข้าร่วม ดังที่ คณิต เขียววิชัย (กรณีการ วิจัยสุรา. 2549: บทนำ; อ้างอิงจาก คณิต เขียววิชัย. 2529 : 23) กล่าวถึงความสำคัญของนันทนาการไว้ว่า นันทนาการเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ เพราะว่าวิถีการดำเนินชีวิตของคนเรานั้นได้เปลี่ยนแปลงไปจนเป็นผลให้คนเราต้องมีปัจจัยที่ห้าอีกอย่างหนึ่งนอกจากเครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่ ยารักษาโรคและอาหารแล้ว การพักผ่อนก็มีความจำเป็นในชีวิตคนเราเพิ่มขึ้นอีกอย่างหนึ่ง จากการเปลี่ยนแปลงนี้เองทำให้นันทนาการเริ่มมีบทบาทและมีความสำคัญต่อสังคมมนุษย์เป็นอย่างมาก

นอกจากนี้ สมชาย วงศ์นาม (2549: ออนไลน์) ยังได้กล่าวถึงประโยชน์ของกิจกรรมนันทนาการไว้ว่า ตรายใดที่มนุษย์ยังต้องต่อสู้กับชีวิตจากการประกอบอาชีพที่มีลักษณะแตกต่างกันไป บางคนต้องทำงานหนักตลอดวันและบางคนต้องทำงานทั้งวันทั้งคืนไม่มีเวลาว่างที่จะพักผ่อนหย่อนใจและไม่มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ ทำให้ระบบสังคมสลับซับซ้อนมากขึ้น ดังนั้นบุคคลควรจะต้องมองเห็นความสำคัญและประโยชน์ของนันทนาการ ซึ่งจะช่วยขจัดปัญหาต่าง ๆ ได้

ดังนั้น การจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อเสริมสร้างการมีคุณภาพชีวิตที่ดี และเพื่อส่งเสริมกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ยั่งยืนให้แก่ท้องถิ่น จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้นำ

หรือผู้บริหารในระดับต่าง ๆ จะต้องให้ความสำคัญและดำเนินการอย่างจริงจังเพื่อให้ประชาชนได้รับบริการด้านนันทนาการอย่างทั่วถึงและเหมาะสมแก่สภาพของชุมชนและสังคมนั้น

พื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ก็เป็นอีกพื้นที่หนึ่งซึ่งได้สำรวจพบว่าแหล่งพักผ่อนหย่อนใจของประชาชนในพื้นที่ยังไม่เพียงพอและเหมาะสม ทางองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จึงห่วงใยต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนชาวตำบลแสนตอ เห็นความสำคัญของกิจกรรมนันทนาการที่จะเป็นประโยชน์แก่ประชาชนในพื้นที่ ประชาชนควรได้รับการกิจกรรมนันทนาการอย่างทั่วถึงและเหมาะสมกับสภาพชีวิตในทุกด้าน เช่น เพศ วัย สภาพความเป็นอยู่ สังคม วัฒนธรรมประเพณี ฯลฯ เพื่อให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยซึ่งปัจจุบันดำรงตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จึงสนใจที่จะศึกษาสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการนำไปการพัฒนาและจัดกิจกรรมนันทนาการให้สอดคล้องกับความต้องการประชาชนในท้องถิ่น เพื่อให้กิจกรรมนันทนาการเกิดประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและคุณภาพสังคมได้อย่างแท้จริง

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยจะทำให้ทราบถึงสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี และสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการและพัฒนาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการจัดกิจกรรมนันทนาการให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน เป็นส่วนหนึ่งในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชาชนได้อย่างทั่วถึงและเต็มประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 13 หมู่บ้าน จำนวนทั้งสิ้น 7,500 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลแสนตอ. ม.ป.พ.: 5)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นประชาชนในเขตตำบลแสนตอ จังหวัดกาญจนบุรี โดยการเปรียบเทียบกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538: 203; อ้างอิงจาก Krejcie; & Morgan. 1970: 610) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 367 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ประกอบด้วย

1. เพศ
 - ชาย
 - หญิง
2. อายุ
 - ต่ำกว่า 25 ปี
 - 26 – 45 ปี
 - 46 ปี ขึ้นไป
3. ระดับการศึกษา
 - ประถมศึกษา / มัธยมศึกษา
 - อนุปริญญา / อาชีวศึกษา
 - ปริญญาตรี และสูงกว่า
4. อาชีพ
 - ค้าขาย
 - เกษตรกร
 - รับจ้างทั่วไป
 - ข้าราชการ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ

ตัวแปรตาม ได้แก่ สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ

นิยามศัพท์เฉพาะ

สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ หมายถึง ลักษณะที่เป็นจริง ที่ดำรงอยู่ปรากฏอยู่หรือที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เกี่ยวกับด้านการจัดและดำเนินการ ด้านบุคลากร ด้านกิจกรรมนันทนาการ และด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ หมายถึง ความต้องการของประชาชนในพื้นที่อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่ต้องการให้มีการจัดกิจกรรมนันทนาการให้ประชาชนมีโอกาสได้เข้าร่วมเพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน ผ่อนคลายความเครียดและมีความสุขกายสบายใจหลังจากการเข้าร่วมกิจกรรม ประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

1. **ด้านการจัดและดำเนินการ** หมายถึง ความต้องการให้มีการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อบริการประชาชนได้อย่างสอดคล้องตามความต้องการของประชาชนอย่างทั่วถึงและครอบคลุมพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

2. **ด้านบุคลากร** หมายถึง ความต้องการให้มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและเชี่ยวชาญในการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อบริการประชาชนได้อย่างสอดคล้องตามความต้องการของประชาชน

3. **ด้านกิจกรรมนันทนาการ** หมายถึง ความต้องการให้มีการจัดกิจกรรมนันทนาการที่ประชาชนมีความต้องการเข้าร่วมได้อย่างครอบคลุมทุกกิจกรรม

4. **ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก** หมายถึง ความต้องการให้มีการจัดด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อให้การจัดกิจกรรมนันทนาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย ได้ผลตามที่คาดหวังในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ

กิจกรรมนันทนาการ หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อให้ประชาชนที่เข้าร่วมในยามว่างได้รับความสุข สนุกสนานเพลิดเพลิน รู้สึกผ่อนคลายความเครียด เช่น เกม กิจกรรมการออกกำลังกาย การละเล่น งานรื่นเริง เป็นต้น

ประชาชน หมายถึง ผู้ที่พำนักอาศัยและประกอบอาชีพอย่างถาวรอยู่ในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

ตำบลแสนตอ หมายถึง ตำบลตามการแบ่งส่วนการปกครองของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

อายุ หมายถึง อายุเต็มในปัจจุบันของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยแบ่งออก 3 กลุ่ม คือ

1. ต่ำกว่า 25 ปี
2. 26 – 45 ปี
3. 46 ปี ขึ้นไป

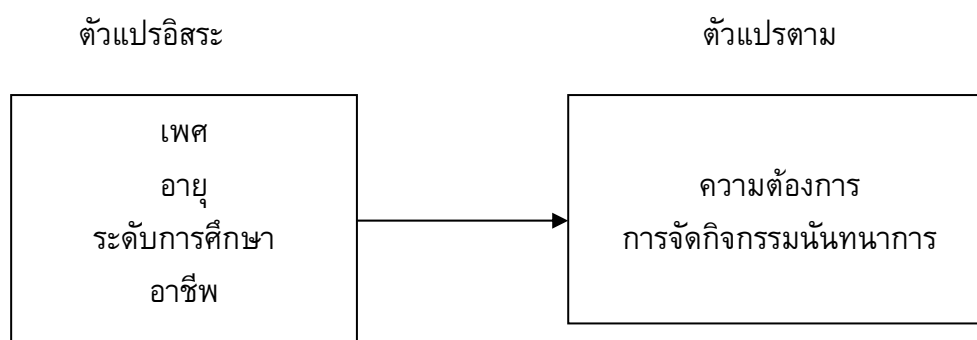
ระดับการศึกษา หมายถึง ระดับการศึกษาขั้นสูงสุดที่ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี ได้เรียนจบหลักสูตรอย่างเป็นทางการ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

1. ประถมศึกษา / มัธยมศึกษา
2. อนุปริญญา / อาชีวศึกษา
3. ปริญญาตรี และสูงกว่า

อาชีพ หมายถึง ลักษณะกิจกรรมที่ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี กระทำในชีวิตประจำวันเพื่อให้ได้รับค่าตอบแทนหรือค่าจ้างเพื่อการดำรงชีวิต แบ่งเป็น

1. ค้าขาย
2. เกษตรกร
3. รับจ้างทั่วไป
4. ข้าราชการ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

1. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน
2. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน
3. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน
4. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาดำเนินการ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นข้อมูลประกอบและเป็นแนวทางในการดำเนินการวิจัยโดยสรุปเป็นหัวข้อ ดังนี้

1. องค์ประกอบเกี่ยวกับความต้องการ
2. องค์ประกอบของนันทนาการ
3. ประวัติและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับจังหวัดกาญจนบุรี
4. ข้อมูลและสภาพทั่วไปเกี่ยวกับตำบลแสนตอ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยในประเทศไทย

องค์ประกอบเกี่ยวกับความต้องการ

ทฤษฎีความต้องการ

อรุณ รักรธรรม (2527: 67) ได้อธิบายความต้องการและความแตกต่างของมนุษย์ไว้ว่า เพราะความต้องการนี้เองที่เป็นตัวผลักดันให้มนุษย์ต่อสู้ดิ้นรนและทำทุกอย่างเพื่อสนองความต้องการของตนเอง ขนาดของการต่อสู้ดิ้นรนก็จะขึ้นอยู่กับระดับความต้องการของแต่ละคนซึ่งมีไม่เท่ากัน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเข้าใจความต้องการของมนุษย์เพื่อจะได้บำบัดความต้องการเหล่านั้นได้ถูกต้อง ทฤษฎีความต้องการของมนุษย์จึงเป็นทฤษฎีหนึ่งที่เป็นแรงจูงใจให้ประชาชนออกกำลังกายได้มากขึ้น เพื่อมีประสิทธิภาพในการประกอบกิจกรรมในชีวิตประจำวัน

กฤษณา ศักดิ์ศรี (2534: 166) กล่าวว่า ความต้องการเป็นเรื่องที่พัวพันกับการดำรงชีวิต ให้อยู่รอดของมนุษย์ ความต้องการจึงปรากฏออกมาในรูปของความต้องการอันจำเป็นแห่งชีวิต ซึ่งมีมาแต่กำเนิดและจัดหาขึ้นภายหลัง กล่าวโดยสรุปของความต้องการของมนุษย์มีอยู่ 3 ประการใหญ่ ๆ คือ

1. ความต้องการทางร่างกาย (Biological Needs)
2. ความต้องการทางจิตใจ (Psychological Needs)
3. ความต้องการทางสังคม (Social Needs)

ทฤษฎีความต้องการ กล่าวถึงปัจจัยเกี่ยวกับความต้องการ ได้แก่ ทฤษฎีดังนี้

ทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow. 1970: 112 - 113) เป็นนักจิตวิทยาชาวอเมริกันได้ศึกษาความพึงพอใจเมื่อได้รับการตอบสนอง เขาได้เสนอทฤษฎีเกี่ยวกับการจูงใจ (A Theory of Human Motivation) ได้สรุปธรรมชาติของมนุษย์ได้ 3 ประการคือ

1. มนุษย์เรามีความต้องการและต้องการมีอยู่ตลอดเวลา ไม่มีที่สิ้นสุด
 2. ความต้องการได้รับการตอบสนองแล้วก็จะไม่เป็นแรงจูงใจอีก ความต้องการที่ยังไม่ได้ตอบสนองเท่านั้นที่เป็นสิ่งจูงใจของพฤติกรรม

3. ความต้องการของมนุษย์ มีเป็นลำดับขั้นตอนสำคัญ (Hierarchy of Needs) กล่าวคือ เมื่อความต้องการระดับต่ำได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการระดับสูงขึ้นไปซึ่งได้แบ่งเป็นขั้นได้ 5 ขั้นดังนี้

ขั้นที่ 1 ความต้องการทางสรีระ (Physiological Needs) เป็นความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นต่อร่างกายและชีวิตของมนุษย์ ได้แก่ ปัจจัยสี่ คือ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค และรวมสิ่งที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิต เช่น การออกกำลังกาย การพักผ่อน เป็นต้น

ขั้นที่ 2 ความต้องการความมั่นคงและความปลอดภัย (Security and Safety Needs) มีความมั่นคงและปลอดภัยในทางกายภาพ เช่น ความมั่นคงและปลอดภัยต่อร่างกาย การประกอบอาชีพ การรักษาชีวิต การป้องกันอาชญากรรม

ขั้นที่ 3 ความต้องการความรัก (Affiliation or Social Needs) เป็นความต้องการรู้จักคุ้นเคยในสถานที่ทำงานและบ้าน เช่นรวมสมาชิก การติดต่อปฏิสัมพันธ์กันและรักใคร่แสดงออกถึงความเป็นมิตร เป็นกลุ่มเดียวกัน ในบุคคลอื่นยอมรับเป็นสมาชิกสังคม เช่น สโมสร คลับ หรือกลุ่มไม่เป็นทางการ เป็นต้น

ขั้นที่ 4 ความต้องการชื่อเสียง (Esteem or Recognition Needs) ความต้องการเกียรติยศ ชื่อเสียง การยกย่องนับถือจากผู้อื่น ซึ่งมาจากผลงานประกอบกับคุณงามความดี

ขั้นที่ 5 ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self - Actualization Needs) เป็นความต้องการขั้นสุดยอดของมนุษย์ มนุษย์ทุกคนมีความคาดหวังไว้เป็นขั้นที่มนุษย์มีพร้อมบริบูรณ์แล้วทุกอย่าง มีครอบครัวที่ดี ทั้งนี้ ความสำเร็จในชีวิตย่อมขึ้นอยู่กับความรู้จักใช้ความสามารถของตนเอง

ทฤษฎีความต้องการของอัลเดอร์เฟอร์ (Alderfer Modified Hierachy Theory) (หลุยส์ จำปาเทศ. 2533: 40-41) เป็นผู้คิดทฤษฎีความต้องการนี้ใน ค.ศ. 1972 หรือเรียกทฤษฎี อีอาร์จี (ERG : Existence Relateres - Growth Theory) ที่สนับสนุนทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow) เขาปรับเปลี่ยนให้เข้าใจง่ายขึ้นจาก 5 ขั้นของมาสโลว์เหลือเพียง 3 ลำดับขั้นเป็น ERG Theory Alderfer ได้เสนอแนะรายละเอียดของทฤษฎีดังนี้

1. เอ็กซีส-เท็นซ์ นีดส (Existence Needs) คือ ความต้องการขั้นพื้นฐานเพื่อประทังชีวิตของคน เพื่อการอยู่ได้หรือเพื่อการอยู่รอด ความต้องการของเขาข้อนี้ได้รวมเอาความต้องการขั้นที่ 1 และขั้นที่ 2 ของมาสโลว์เข้าไว้ นั่นคือความต้องการทางร่างกาย และความต้องการความปลอดภัยนั่นเอง

2. รีเลเทส นีดส (Relateres Needs) คือ ความต้องการที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับบุคคลรอบ ๆ ตัว และบุคคลในสังคมความต้องการตรงกับขั้นที่ 3 ของ มาสโลว์ ซึ่งเรียกว่า

Social Needs Alderfer ได้ให้ความสำคัญความต้องการข้อนี้มากเพราะถือว่ามนุษย์จะอยู่ได้มิใช่ความต้องการพื้นฐานเท่านั้น แต่การรวมตัวอยู่ด้วยกันเป็นกลุ่มหรือหมู่พวกนั้นมีความจำเป็น

3. โกรธ นีดส์ (Growth Needs) คือ ความต้องการเพื่อความเจริญก้าวหน้าเป็นความต้องการสูงสุดของคน ซึ่งเขาได้รวมเอาขั้นที่ 4 และขั้นที่ 5 (Esteem และ Self-actualization Needs) ของมาสโลว์เข้าด้วยกัน ความต้องการขั้นนี้จะบ่งบอกถึงความสูงสุดของชีวิตของมนุษย์ชาตินั่นเอง

สำหรับโนลส์ (สัทฉน์ วัฒนวงศ์. 2538: 91; อ้างอิงจาก Knowles. 1970) นักการศึกษาผู้ใหญ่ที่มีชื่อเสียงชาวอเมริกันได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการขั้นพื้นฐานของมนุษย์แยกออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ความต้องการทางกายภาพ (Physical Needs) เป็นสิ่งที่สามารถสังเกตเห็นได้ง่าย ส่วนมากมนุษย์เรามีความต้องการทางด้านนี้ เพื่อความคงอยู่ของร่างกาย ในทางการศึกษาผู้ใหญ่คือความต้องการแลเห็น ได้ยินเสียง ความสุขสบาย การพักผ่อน หมายความว่าถ้าหากตัวหนังสือเล็กเกิน เสียงสูง เบาเกินไป แก้อี้แข็งเกินไป สิ่งเหล่านี้อาจจะทำให้ไม่ประสบความสำเร็จได้

2. ความต้องการในการเจริญงอกงาม (Growth needs) นักจิตวิทยาส่วนมากเห็นตรงกันว่า ความต้องการด้านนี้เป็นสิ่งสำคัญที่พาไปสู่ส่วนอื่นๆ ของความต้องการ ซึ่งก็ตรงกับความต้องการกระทำตนตามความสามารถ (Self-actualization) ตามทฤษฎีของมาสโลว์นั่นเอง ผู้ใหญ่ที่มองไม่เห็นอนาคตของตัวเองนั้นเป็นบุคคลที่น่าสงสาร เพราะว่าการมองไม่เห็นความก้าวหน้าในอนาคตของตัวเอง ทำให้คุณค่าอื่นๆ ลดลงอย่างมาก จากการที่ศึกษา พบว่าคนที่เกษียณอายุแล้วสามารถทำงานให้เป็นประโยชน์ได้ จะมีการปรับตัวได้ดีกว่าคนที่ไม่สามารถทำงานทำหรือทำตนให้เป็นประโยชน์

3. ความต้องการได้รับความมั่นคงปลอดภัย (The needs for Security) เป็นที่ยอมรับกันมานานแล้ว สัตว์โลกมีสัญชาตญาณสำหรับการป้องกันตัวเอง ความต้องการด้านความปลอดภัยทางร่างกาย ถ้าหากความต้องการความมั่นคงไม่ได้รับการสนองตอบจะเกิดอาการทางพฤติกรรมตามมาด้วย คือ เกิดความรู้สึกไม่มั่นคง โดยการถอนตัวออกจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งหลาย

4. ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ (The needs for New Experience) เมื่อคนแสวงหาความมั่นคง เขาต้องผจญภัยและการเสี่ยง คนเราจึงอาจจะเบื่อหน่ายต่องานประจำที่ซ้ำซาก (Routine) ดังนั้นเมื่อความต้องการด้านนี้เกิดสับสนขึ้น บุคคลจะเกิดความวุ่นใจจนเกิดอาการทางพฤติกรรม เหนื่อยอ่อน ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่ๆ รวมทั้งแนวความคิดใหม่ๆ

5. ความต้องการทางด้านความรัก (The Needs for Affection) คนทุกคนต้องการได้รับความรัก รวมทั้งการที่ได้รับผลสำเร็จ ซึ่งในบางครั้งก็เป็นสาเหตุจากความต้องการด้านนี้อาจจะเรียกได้ว่าเป็นความต้องการทางด้านสังคม คือ ต้องการมีการร่วมกันแสดงความคิดเห็น ประสบการณ์ ความ ร่าเริง ความเศร้าโศก ถ้าหากความต้องการด้านนี้ไม่ได้รับการตอบสนองก็ทำให้เกิดอาการ 2 ด้าน คือ การถอนตัวออกจากกลุ่มหรือมีลักษณะก้าวร้าว แสดงอาการเป็นศัตรู

6. ความต้องการได้รับการยอมรับ (The Needs for Recognition) มนุษย์ส่วนมากต้องการได้รับความรู้สึกว่ามีคุณค่า ได้รับการยกย่องนับถือจากคนอื่น ๆ ในบางด้านของเขา ความต้องการทางด้านนี้ทำให้เขามีการรวมกลุ่มทางสังคม เป็นชุมชน สถาบันต่างๆ ทำให้เขาสามารถแสวงหาสถานภาพและความสนใจจากสมาชิกในกลุ่มได้ด้วย

จากแนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของอัลเดอร์เฟอร์ (Alderfer) และโนลส (Knowles) พอสรุปได้ว่า เป็นทฤษฎีการจูงใจที่เน้นเรื่องการตอบสนองความต้องการเช่นเดียวกับทฤษฎี คือ ความต้องการขั้นพื้นฐานเกี่ยวกับการดำรงชีวิต ความต้องการความสัมพันธ์ในสังคมและความต้องการเพื่อความเจริญก้าวหน้า ซึ่งความต้องการทั้งสามจะมีลักษณะต่อเนื่องจากความต้องการทางวัตถุที่เป็นรูปธรรมไปสู่ความต้องการทางจิตใจที่เป็นนามธรรม

การปฏิบัติกิจกรรมนันทนาการต่าง ๆ เป็นความต้องการพื้นฐานที่จำเป็นต่อร่างกายมนุษย์ เพราะในปัจจุบันความเจริญทางวิทยาศาสตร์และอุตสาหกรรมมีมากขึ้น มนุษย์เปลี่ยนแปลงธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่ออำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต การนำเครื่องจักรมาให้แทนพลังงานจากมนุษย์มีมากขึ้น การใช้กล้ามเนื้อและพลังงานในร่างกายจึงลดปริมาณลงมาก ทำให้สมรรถภาพลดลง เป็นผลทำให้ความสมบูรณ์ทางจิตใจและร่างกายลดลงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานก็จะต่ำไปด้วย

องค์ประกอบของนันทนาการ

แนวความคิดเกี่ยวกับนันทนาการ

แนช (สมบัติ กาญจนกิจ. 2544: 26; อ้างอิงจาก Nash. 1960) กล่าวว่า นันทนาการเป็นสื่อสำหรับการสนองความพึงพอใจ ความต้องการของมนุษย์ ซึ่งอยู่ภายใต้แรงขับและความกดดันภายในตัวกระตุ้น นันทนาการเป็นการแสดงออกในทางที่ดีต่อความต้องการในช่วงเวลาว่าง ดังนั้น นันทนาการจึงตอบสนองทั้งบุคคลและสังคม

จันท์ ผ่องศรี (เอนก หงษ์ทองคำ. 2542: 16; อ้างอิงจาก จันท์ ผ่องศรี. 2525: 1-10) กล่าวว่า คนไทยรู้จักใช้กิจกรรมนันทนาการมาแต่โบราณ ในระหว่างว่างเว้นศึกสงครามก็ได้ฝึกฝนการต่อสู้หลังจากนั้นก็จะมีการเล่นละคร มีการรำไทย มีการแต่งโครงกลอน ฉะนั้นการนันทนาการได้แฝงอยู่ในลักษณะดังกล่าวมาแล้ว ในงานเทศกาลต่าง ๆ ของไทยในทุกยุคทุกสมัย นิยมให้มีการเทศน์มหาชาติก ในงานสงกรานต์ชาวไร่ชาวนาจะหยุดการทำงาน ไปทำบุญตักบาตร ไปเล่นเกมสีกีฬาพื้นเมือง ร้องเพลง เดินไปตามถนนสนุกสนาน ซึ่งลักษณะเช่นนี้ก็นับว่าเป็นนันทนาการแบบหนึ่ง

เอนก หงษ์ทองคำ (2542: 57) กล่าวว่า ผู้นำนันทนาการนั้นเป็นเปรียบเสมือนกับช่างไม้จะต้องมีความเข้าใจงานของตน รู้ว่ากำลังจะทำอะไร อย่างไร ด้วยเครื่องมือชนิดไหน การทำงานจำเป็นต้องใช้ความเข้าใจ ใช้ทักษะ ใช้ความสามารถอย่างมีประสิทธิภาพ

สมบัติ กาญจนกิจ (2544: 21-22) กล่าวว่า การศึกษาเรื่องของการนันทนาการเป็นกระบวนการจัดการบริการ เพื่อตอบสนองความต้องการ ความสนใจ หรือสร้างแรงจูงใจให้แก่

บุคคลและสังคม ซึ่งถือเป็นความรับผิดชอบของรัฐบาลของประเทศที่จะต้องจัดบริการเพื่อสังคม ให้มีความอบอุ่น เป็นระเบียบเรียบร้อย และบทบาทของภาคเอกชน ธุรกิจบริการต้องพัฒนาเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม

ความหมายของนันทนาการ

นันทนาการ เป็นกิจกรรมที่รู้จักกันแพร่หลายมานานตั้งแต่สมัยก่อนสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน ส่วนใหญ่จะเน้นถึงความสนุกสนาน เพลิดเพลินและให้ความสุขแก่ผู้เข้าร่วม คำว่า “นันทนาการ” แต่เดิมที่ใช้กันอยู่ทั่วไป กระทรวงศึกษาธิการได้เป็นผู้บัญญัติศัพท์ใช้คำว่า “สันทนาการ” จนเป็นที่รู้จักกันและเกิดความเคยชินมานานแล้ว ตั้งแต่ พ.ศ. 2507 คำว่า สันทนาการ ถ้าแปลตามศัพท์ หมายถึง การที่เข้าร่วมกิจกรรมประเภทสนทนา ฟัง พูด ค่อย อันก่อให้เกิดความสุข สนุกสนาน ในช่วงเวลาว่าง ซึ่งมาจากคำว่า สนทนา แปลว่า การคุยกัน พูดจาหรือกัน เมื่อมาสนธิกับคำว่า อากาโร จึงเป็นคำว่า สนทนาการ (สนทนา + อากาโร) และเพื่อให้เกิดเสียงสละสลวยนำฟัง จึงใส่ “ไม้หันอากาศ” เป็นสันทนาการ

จากคำว่า “สันทนาการ” เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับความหมายที่มาจากภาษาอังกฤษที่ใช้ คำว่า “Recreation” (เรครีเอชัน) ปรากฏว่าได้ความหมายไม่ชัดเจนไม่ตรงกับความหมายเดิมจากคำ ที่มาจากภาษาอังกฤษ ท่านพระยาอนุমানราชชน จึงได้บัญญัติคำขึ้นมาใหม่ โดยใช้คำว่า “นันทนาการ” แทน นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2507 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน แต่ถึงอย่างไรก็ตามคำว่า นันทนาการก็ยังไม่เป็นที่นิยมใช้กันมากนักจนกระทั่งกระทรวงศึกษาธิการ ได้มีการปรับปรุง หลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2518 และในหลักสูตรมีการบังคับให้เรียนเนื้อหาวิชา นันทนาการด้วย จึงเริ่มใช้คำนี้มาตลอดอย่างเป็นทางการ นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

คำว่า นันทนาการ มาจากคำว่า นันท หรือ นันทนะ เป็นคำนาม หมายถึง ความสนุกสนาน ความยินดีความรื่นเริง เมื่อนำมาสนธิกับคำว่า อากาโร จึงเป็นคำใหม่ขึ้นว่า นันทนาการ ซึ่ง หมายถึง ลักษณะอาการของความสนุกสนานร่าเริง ความพึงพอใจและการมีความสุข จาก พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 (2539: 435) หมายถึง กิจกรรมที่ทำตามความสมัครใจในยามว่าง เพื่อให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลินและผ่อนคลายความตึงเครียด การสราญใจ

พระพงศ์ บุญศิริ (2542: 13) ได้ให้ความหมายของนันทนาการไว้ว่า เป็นกิจกรรมที่กระทำในเวลาว่าง โดยมีความพึงพอใจ สมัครใจ ไม่มีการบังคับและได้รับความสุขเพลิดเพลินใจ จากการเข้าร่วมกิจกรรม

คณิต เขียววิชัย (2534: 15) ได้กล่าวไว้ในหนังสือหลักนันทนาการว่า นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมยามว่างที่ทุกคนเข้าร่วมโดยสมัครใจและกิจกรรมนั้นจะก่อให้เกิดความพึงพอใจ แก่ผู้เข้าร่วมในทันทีทันใด ทั้งนี้กิจกรรมนั้น ๆ จะต้องไม่ขัดต่อวัฒนธรรมที่ดำรงของสังคมนั้น ๆ

จรินทร์ ธานีรัตน์ (2528: 17) ได้ให้ความหมายของ “นันทนาการ” ตามคำศัพท์ (Terminology) เน้นเรื่องกิจกรรมที่กระทำในเวลาว่าง โดยใช้ความสมัครใจเป็นหลัก ไม่มีการบังคับ

และได้รับความพึงพอใจ และเพลิดเพลินใจจากกิจกรรมนั้น เป็นหลักสำคัญในการพิจารณาว่า กิจกรรมนั้นเป็นกิจกรรมนันทนาการหรือไม่

ซูซีพ เยาวพันธ์ (2543: 21) ได้ให้ความหมายของนันทนาการว่า นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมที่คนเราใช้เวลาว่างจากภารกิจการงานประจำโดยเข้าร่วมด้วยความสมัครใจ และกิจกรรมที่ทำได้ไม่ต้องขัดต่อ ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม และกฎหมายบ้านเมือง เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนา หรือความเจริญงอกงามทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา จนรู้สึกมีความสุขขึ้นกลับคืนมาสู่สภาวะปกติ

บรรจง คณะวรรณ (2531: 31) กล่าวว่าไว้ว่า นันทนาการ หมายถึง การเข้าร่วมทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งในช่วงที่มีเวลาว่างจากงานประจำ หรือการทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ที่ตนเองมีความสนใจขณะมีเวลาว่าง เพื่อเพิ่มทักษะ ประสบการณ์และการเข้าทำกิจกรรมนั้น ก็เป็นไปด้วยความสมัครใจ เป็นการทำงานที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือสร้างสรรค์งานชิ้นใหม่หรือเป็นการเข้าร่วมทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง เพื่อลดเวลาว่างที่ตัวเองมีอยู่ให้น้อยลง เป็นการลดความเครียดทั้งทางกาย และทางอารมณ์ ให้หมดหรือน้อยลงกลับเป็นคนใหม่ที่มีพลัง มีความสดชื่นที่เต็มไปด้วยพลังพร้อมที่จะทำงานหรือเผชิญโชคต่อไป

ไวแนนส์ (จรินทร์ ธานีรัตน์. 2528: 16; อ้างอิงจาก Winans: 1978) ได้ให้คำจำกัดความของนันทนาการว่า หมายถึง การแสดงออกตามธรรมชาติของมนุษย์ในทางความต้องการและความสนใจ ในอันที่จะแสวงหาความพึงพอใจในเวลาว่าง

กราเซีย (บรรจง คณะวรรณ. 2531: 32; อ้างอิงจาก Waiskopf Grazia: 1980) กล่าวว่า นันทนาการ มีหลายรูปแบบทั้งประเภทต้องการเข้าร่วมทำหรือร่วมนั่งฟัง นั่งดูนั่งคิด และความสนใจ ความต้องการ อายุ ร่างกาย สติปัญญา ความจุ ความสามารถ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเข้าร่วม และการเปลี่ยนแปลงอยู่

จอห์น ฟินเลย์ (จันทร ฝั่งศรี. 2525: 14 - 15; อ้างอิงจาก John Finley: 1967) กล่าวว่า นันทนาการมีความหมายรวมถึงการเล่น การแสดงออกในกิจกรรม การเล่นกีฬาการฟังและเล่นดนตรี การเล่นเกม รวมไปถึงกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิดความพอใจ สร้างสรรค์ให้เกิดความสุข และความยินดีของชีวิต

ดังนั้น จึงพอจะสรุปความหมายของนันทนาการได้ว่า นันทนาการ หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลกระทำหรือเข้าร่วมในเวลาของตนว่างจากภารกิจการงานประจำด้วยความสมัครใจ และได้รับความพึงพอใจจากกิจกรรมที่ทำ ไม่ขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีและกฎหมายบ้านเมือง กิจกรรมที่ทำทำให้พัฒนาประสบการณ์และคุณภาพชีวิตของบุคคลหรือสังคมเมือง ส่งผลให้เกิดการพัฒนาสุขภาพร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เกิดความสนุกสนาน ร่าเริง ทำให้ลดความเครียด คลายความเมื่อยล้าสร้างความสดชื่นขึ้นมาใหม่และเป็นการเพิ่มทักษะให้มีความชำนาญมากขึ้น

ความสำคัญของนันทนาการ

นันทนาการ นับว่าเป็นปัจจัยความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ ทั้งนี้เนื่องจากกิจกรรมนันทนาการนั้นก่อให้เกิดการเรียนรู้ พัฒนาทักษะและสร้างเสริมประสบการณ์ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการดำรงชีวิต ดังนั้น จึงมีผู้เห็นถึงความสำคัญและได้สรุปความสำคัญของนันทนาการไว้ ดังนี้

จรินทร์ ธานีรัตน์ (เอนก หงษ์ทองคำ. 2542: 3; อ้างอิงจาก จรินทร์ ธานีรัตน์. 2532: 59) กล่าวว่า นันทนาการเป็นปัจจัยที่สำคัญของทุกชีวิตอันจะนำมาซึ่งความสุข ความพอใจ ความหรูหรา ร่าเริงและก่อให้เกิดความมานะพยายามที่จะแสวงหาสรรพสิ่งมากมายแก่ชีวิต

สมบัติ กาญจนกิจ (2542: 52-53) กล่าวว่าไว้ว่า นันทนาการเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับมนุษย์ในยุคปัจจุบันเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพราะว่ามีวิถีการดำเนินชีวิตของคนเรานั้นได้เปลี่ยนแปลงไปจนเป็นผลให้ต้องมีปัจจัยที่หาเพิ่มเติมจากปัจจัยสี่ประการ ได้แก่ เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรคและอาหาร ปัจจัยที่ห้านี้ก็คือการพักผ่อนหรือกิจกรรมนันทนาการ จากการเปลี่ยนแปลงนี้เองทำให้ นันทนาการมีบทบาทและมีความสำคัญต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก ซึ่งในส่วนต่อไปนี้จะได้กล่าวถึงความสำคัญของนันทนาการว่ามีความสำคัญต่อส่วนใดบ้าง ดังต่อไปนี้

1. ประชากรในสังคม นันทนาการเป็นสิ่งสำคัญในการที่จะพัฒนามนุษย์ให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม ดังนั้น นันทนาการจึงมีความสำคัญต่อประชากรในสังคมเป็นอย่างยิ่ง

2. ครอบครัวจัดได้ว่าเป็นสังคมหน่วยย่อยที่เล็กที่สุดซึ่งในปัจจุบันนี้สัมพันธ์ภาพในครอบครัวไม่ค่อยแน่นแฟ้นเหมือนสมัยก่อน ๆ เพราะทุกคนต่างมีความจำเป็นในการทำมาหากิน สภาพแวดล้อมที่จะต้องแข่งขันกับเวลาและการแข่งกับคนอื่นทำให้สมาชิกในครอบครัวไม่ค่อยมีโอกาสที่จะได้พบกันมากนัก ดังนั้นนันทนาการยังช่วยลดปัญหาการใช้เวลาว่างให้กับสมาชิกในครอบครัวอีกด้วย เป็นผลทำให้ผู้นำครอบครัวได้ทำบทบาทของตนเองได้ดีขึ้น

3. ชุมชน นันทนาการช่วยพัฒนาชุมชนให้มีความสมบูรณ์หลาย ๆ ด้านด้วยกันคือ ช่วยสร้างคนให้เป็นสมาชิกที่ดีมีเหตุผลเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีความขยันขันแข็งทั้งนี้เพราะกิจกรรมนันทนาการช่วยเสริมสร้างสมาชิกภาพที่ดีให้กับชุมชนเพราะพวกเขาเหล่านั้นได้ใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ในการร่วมกิจกรรมนันทนาการ และในกิจกรรมนันทนาการบางประเภท เช่น กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์จะช่วยให้สมาชิกในสังคมรู้จักเสียสละและช่วยผู้อื่น

4. ลดปัญหาอาชญากรรม ในชุมชนที่สงบยอมไม่มีปัญหาอาชญากรรม ถ้าหากเราพิจารณาถึงปัญหาอาชญากรรมจะพบว่าสาเหตุที่สำคัญอันหนึ่งก็คือการปล่อยให้คนบางประเภท โดยเฉพาะวัยรุ่นอยู่ว่างมากเกินไปจนทำให้หมกมุ่นกับอบายมุขและประพฤติตนก่ออาชญากรรม ดังกล่าว ดังนั้น ถ้าหากในชุมชนมีโปรแกรมนันทนาการให้กับบุคคลเหล่านี้ก็จะช่วยลดปัญหาอาชญากรรมได้ ช่วยให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดี ทั้งนี้เพราะว่านันทนาการนั้นจะครอบคลุมไปถึง เรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมให้สวยงาม เป็นการป้องกันมลภาวะได้อีกทางหนึ่งด้วยการจัดสวนหย่อมก็ดีหรือการ

จัดสวนไม้ดอกไม้ประดับก็จะช่วยรักษาสมดุลทางธรรมชาติได้เป็นอย่างดี ดังนั้นถ้าหากในชุมชนใดก็ตามขาดกิจกรรมนันทนาการหรือไม่มีการวางโปรแกรมนันทนาการไว้ก็อาจมีปัญหาด้านมลภาวะได้

5. ประเทศชาติ นันทนาการมีความสำคัญต่อประเทศชาติเป็นอย่างมากทั้งนี้ เพราะว่า กิจกรรมนันทนาการจะช่วยลดปัญหาความประพฤติของประชากรลงได้อย่างมากจนอาจกล่าวได้ว่ากิจกรรมนันทนาการจะช่วยสร้างความสงบสุขภายในได้เป็นอย่างดีเพราะเมื่อคนภายในชาติได้เล่นได้ออกกำลังกายก็ทำให้มีสุขภาพดีทำให้รัฐบาลไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล และเมื่อคนมีสุขภาพดี มีโอกาสได้ผ่อนคลายความตึงเครียดจะส่งผลให้มีสุขภาพจิตดีไม่โกรธหรืออาฆาตแค้นยอมทำให้การทะเลาะวิวาทไม่เกิดขึ้นในสังคม

เอนก หงษ์ทองคำ (2542: 4) ได้กล่าวถึงความสำคัญของนันทนาการโดยแยกประเภทความสำคัญไว้ ดังนี้

1. ความสำคัญต่อบุคคล นันทนาการมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับชีวิตคนเรา นันทนาการเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวันนอกเหนือจากการทำงานและกิจกรรมประจำวันแล้ว คนเราต้องการใช้เวลาว่างเพื่อการพักผ่อน เพื่อคลายความเครียดทางกาย ทางอารมณ์ เพื่อความพึงพอใจ และเสริมสร้างสมรรถนะสำหรับชีวิตในโอกาสต่อไป

2. ความสำคัญต่อครอบครัว ครอบครัวเป็นสังคมหน่วยย่อยที่สุดและเป็นองค์ประกอบสำคัญของสังคมอื่น ๆ เช่น ชุมชน ประเทศชาติและนานาชาติ กิจกรรมนันทนาการเป็นขบวนการหนึ่งของทางสังคมที่เสริมสร้างให้คนรู้หน้าที่ รับผิดชอบ และรู้จักหลักการจัดการให้เหมาะสมกับโอกาสและสถานที่ การได้ใช้กิจกรรมนันทนาการในครอบครัวในโอกาสต่าง ๆ ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัวให้มีความใกล้ชิด เข้าใจ รักและผูกพันกันมากยิ่งขึ้น

3. ความสำคัญต่อชุมชน ในประเด็นนี้มีนัยสำคัญสองประการคือ นันทนาการสร้างชุมชนให้มีประโยชน์ประการหนึ่ง และองค์กรชุมชนควรจัดสร้างกิจกรรมนันทนาการเพื่อคุณภาพของชุมชนเองอีกประการหนึ่ง

ประการแรก นันทนาการช่วยสร้างสมาชิกของชุมชนให้มีเหตุผล มีคุณภาพดี มีประสิทธิภาพ และกำลังงานที่ดีของชุมชน ทั้งนี้ เพราะนันทนาการจะเป็นกิจกรรมส่งเสริมให้สมาชิกชุมชนรู้หน้าที่ รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ตนและกลุ่ม รู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตัวดำรงตนเป็นพลเมืองดี ซึ่งเป็นการสร้างสมาชิกที่ดี ลดละปัญหาสังคม ลดปัญหาอาชญากรรมรวมถึงปัญหาของประเทศชาติอีกประการหนึ่งสมาชิกที่ดีของชุมชนย่อมเสริมสร้างสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ดีด้วย

ประการที่สอง องค์กรในชุมชนควรรับบทบาท หน้าที่ จัดบริการกิจกรรมนันทนาการแก่สมาชิกให้หลากหลายและทั่วถึง เพื่อบริการแก่สมาชิกตามความถนัด ความสนใจในโอกาสต่าง ๆ ทั้งในรูปแบบให้เปล่าและรูปแบบอื่น ตามสภาพความพร้อมของชุมชน ความสำคัญต่อประเทศชาติ ความมั่นคงของประชาชาติมีองค์ประกอบด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและการหาองค์ประกอบทุกด้านดังกล่าวมีพื้นฐานจากประชาชน ถ้าประชาชนมีสุขภาพดี มีจิตใจดี รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ปราศจากโรค มีการศึกษาดีรู้จักหน้าที่ บทบาทของตัวเอง ครอบครัว ชุมชนและ

ประเทศชาติ ย่อมเป็นกำลังหลักและสร้างความมั่นคงให้ประเทศชาติความสำคัญต่อนานาชาติ ชุมชนนานาชาติที่พัฒนาแล้วจากขบวนการพัฒนาบุคคล ครอบครัว ชุมชนและประเทศชาติ ย่อมรู้หน้าที่ บทบาท และมีความเข้าใจในสัมพันธภาพของมนุษยชาติ หลีกเลียงข้อขัดแย้ง การปะทะอย่างรุนแรง ใช้การเจรจาประนีประนอมด้วยเหตุผลไม่ดูถูก กดขี่ ข่มเหงกันในเรื่องเชื้อชาติ สีผิว วัฒนธรรมประเพณี ระบบการปกครองและการที่ประชาชาติได้มีกิจกรรมร่วมกัน เช่น กีฬาโอลิมปิก กีฬาภาคพื้นทวีป กีฬานานาชาติ กีฬาโมสธรรวมไปถึงการแลกเปลี่ยนกิจกรรมศิลปวัฒนธรรมต่าง ๆ สร้างความเข้าใจความรักสามัคคีฉันท์ให้ดียิ่งขึ้น

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า นันทนาการ เป็นปัจจัยสำคัญและเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับชีวิตมนุษย์ ซึ่งนอกจากช่วยพัฒนาการในด้านคุณภาพชีวิตส่วนบุคคลแล้วยังช่วยให้มีการพัฒนาต่อเนื่องไปยังคุณภาพของครอบครัว ชุมชน สังคมและประเทศชาติอีกด้วย

คุณค่าและประโยชน์ของนันทนาการ

บัทเลอร์ (เอนก หงษ์ทองคำ. 2542; อ้างอิงจาก Butler. 1959: 14-15) ได้กล่าวถึงคุณค่าทางนันทนาการที่มีต่อมนุษย์ไว้พอสรุปได้ คือ นันทนาการเป็นความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ นันทนาการ คือ ทางออกที่ดีของการแสดงออกและการพัฒนาตนเอง การเล่น หรือนันทนาการ ช่วยให้เด็กมีความเจริญเติบโต และมีประสบการณ์ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้ในชีวิตเมื่อเจริญวัยขึ้น ช่วยให้เด็กมีความกระตือรือร้นในชีวิต และกิจกรรมต่าง ๆ ช่วยให้ได้มาซึ่งทักษะที่จำเป็นสำหรับชีวิตในภายหลัง สำหรับผู้ใหญ่ นันทนาการเป็นการแสดงออกในกิจกรรมต่าง ๆ และเป็นการคบหาสมาคมซึ่งกันและกัน นันทนาการ เป็นวิธีหาความสุข ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสมดุลในชีวิตกับการทำงาน

ไวส์คอปฟ์ (สมบัติ กาญจนกิจ. 2544: 33; อ้างอิงจาก Weiskopf. 1975) ได้กล่าวถึงคุณค่าของนันทนาการที่ให้ผลต่อการเจริญเติบโตและพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ต่อผู้เข้าร่วมดังนี้

1. นันทนาการกับผลทางด้านจิตวิทยา เป็นที่ยอมรับกันว่ากิจกรรมนันทนาการเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการที่จะป้องกันบุคคลที่ป่วยทางด้านจิตใจและยังใช้ในการฟื้นฟูจิตใจให้กลับคืนสภาพเดิมได้เร็ว นอกจากนี้นันทนาการยังช่วยลดความคับข้องใจหรือความวิตกกังวล
2. นันทนาการกับผลทางร่างกาย กิจกรรมนันทนาการประเภทเกมและกีฬา จะช่วยส่งเสริมสมรรถภาพทางกายให้แก่ผู้เข้าร่วมได้เป็นอย่างดี ทำให้ร่างกายได้รับพัฒนาทุกส่วน ส่งเสริมการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพของระบบในร่างกาย โดยเฉพาะระบบไหลเวียนโลหิต ระบบหายใจ ระบบกล้ามเนื้อ และระบบขับถ่ายของเสีย เมื่อร่างกายแข็งแรงก็จะมีผลให้สามารถประกอบภารกิจประจำวันได้ดียิ่งขึ้น
3. นันทนาการกับผลทางสังคม กิจกรรมนันทนาการเปิดโอกาสให้บุคคลที่เข้าร่วมมีการทำงานและรับผิดชอบร่วมกัน มีการติดต่อประสานงาน เสริมสร้างความสัมพันธ์กันดีต่อกันจึงเป็นการส่งเสริมให้การอยู่ร่วมกันในสังคมเป็นไปด้วยความราบรื่น

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า นันทนาการเป็นสิ่งที่ดีมีคุณค่า มีประโยชน์ทั้งส่วนบุคคลและส่วนรวม เพราะว่านันทนาการเป็นกิจกรรมที่นอกจากจะช่วยพัฒนาทั้งด้านร่างกาย จิตใจอารมณ์ และสติปัญญาส่วนบุคคลแล้วยังช่วยในการเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีของสังคมให้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข ส่งผลต่อเนื่องในการพัฒนาชุมชน สังคมและประเทศชาติต่อไป

หลักการจัดกิจกรรมนันทนาการ

การจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อให้บุคคลเข้าร่วมในกิจกรรมนั้นต้องคำนึงความต้องการ ความสนใจและบริการแก่บุคคลที่เข้าร่วม 5 ประเภท (เอนก หงษ์ทองคำ. 2542: 82; อ้างอิงจาก จรินทร์ ธานีรัตน์. 2525: 174) ดังนี้

1. เด็กเล็ก (Children) กิจกรรมนันทนาการที่จัดขึ้นสำหรับเด็กนั้น “การเล่น” เป็นสิ่งสำคัญเริ่มตั้งแต่กิจกรรมไร้ความหมายจนกระทั่งมีความหมาย กิจกรรมที่ควรจัด เช่น เกมที่ใช้ลูกบอล รูปภาพ รถสามล้อเล็ก ตุ๊กตา หีบทราย เครื่องเล่นต่าง ๆ แล้วค่อย ๆ เพิ่มเกมเบ็ดเตล็ด จนถึงเกมใหญ่ได้บ้าง การเล่านิทานประกอบการเล่น (Story Play) บ้าง ฉะนั้นเราจะต้องยอมรับความจริงเกี่ยวกับเด็กว่า เด็กต้องการการแสดงออก โดยการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ประกอบกิจกรรม เรียนทักษะทางร่างกายก่อนที่จะเรียนเกม และกิจกรรมการศึกษาอื่น ๆ เด็กสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมได้เรื่องการเล่นต้องเปิดโอกาสให้เด็กได้เข้าร่วมในกิจกรรมของชุมชนอย่างเต็มที่ตามความต้องการของเขา

2. เยาวชน (Youth) ร่างกาย อารมณ์ และทักษะในทางกีฬาดีขึ้น คล่องแคล่ว กิจกรรมประณีตรักความสวยงามและศิลปะ มีความรับผิดชอบ กิจกรรมที่สนุกสนานใช้กำลังมาก โลกเอนมีพลังเหลือ อยากทำงานเป็นของตัวเอง กิจกรรมนันทนาการการกีฬา เช่น ฟุตบอล บาสเกตบอล กรีฑา ฯลฯ รวมถึงการเย็บปักถักร้อย วาด ปั้น เป็นต้น

3. ผู้ใหญ่ (Adult) จากหนุ่มสาวที่เข้ามาสู่ความเป็นผู้ใหญ่เต็มตัว รู้จักรับผิดชอบ และเป็นความต้องการประการหนึ่งในด้านนันทนาการ วัยนี้สามารถเป็นผู้นำนันทนาการในศูนย์ เยาวชน สมาคม องค์กรต่างๆ ได้ดี กิจกรรมที่จัดเป็นกิจกรรมที่ได้แสดงความสามารถในทางต่างๆ คนพวกนี้สามารถรับผิดชอบนันทนาการของเด็ก คนหนุ่มสาวและของตนเองตามความสนใจของเขา อีกด้วย

4. ผู้สูงอายุและคนชรา (Senior People) กิจกรรมนันทนาการต้องบริการแก่ทุกคน ทุกเพศวัย ฉะนั้นคนชราต้องมีโอกาสเข้าร่วมด้วย เพื่อให้ร่างกายคงทน รักษาสุขภาพได้ดีอยู่เสมอ กิจกรรมนันทนาการที่เหมาะสมได้แก่ พวกการฝีมือ หมากรูก หมากฮอรัส กอล์ฟ กีฬาเบา ๆ โยนห่วง ทอยเกือกม้า อ่านหนังสือ ฟังเพลงวิทยุ ทัศนอาจร เป็นต้น

5. บุคคลที่มีข้อบกพร่องทางร่างกาย (Physical Defect) บุคคลที่มีร่างกายไม่สมบูรณ์ เหมือนคนธรรมดา แขนลีบ ขาลีบ แขนขาเดียว ตาบอด หูหนวก กิจกรรมที่จัดขึ้นเป็นกิจกรรมที่เขาสามารถมีส่วนร่วมที่ปกติหรือใช้อุปกรณ์อื่นๆ ช่วย ทั้งนี้เพื่อให้ชีวิตมีคุณค่าแก่ตนเองและสังคมต่อไป

องค์ประกอบของการจัดกิจกรรมนันทนาการ

การจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ นั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ที่สำคัญด้วยกัน 4 ประการคือ

1. ผู้นำนันทนาการ บุคคลที่จะเป็นผู้นำนันทนาการได้ดีนั้นต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์และความชำนาญในการจัดหรือการนำกิจกรรมเป็นพิเศษ สามารถสร้างบรรยากาศในการดำเนินกิจกรรมให้มีความสนุกสนาน ไร้ใจและน่าติดตามแก่ผู้เข้าร่วมกิจกรรมและที่สำคัญสามารถสร้างแรงจูงใจให้ผู้ร่วมกิจกรรมได้ลงมือปฏิบัติในกิจกรรมนั้น ๆ ด้วยความสมัครใจ เต็มใจมิใช่การบังคับ

2. ผู้ร่วมกิจกรรมนันทนาการ หมายถึงกลุ่มคนทุกเพศทุกวัยที่เข้าร่วมในกิจกรรมทั้งในลักษณะส่วนตัว ครอบครัว หรือหมู่คณะ

3. กิจกรรมนันทนาการ ผู้นำกิจกรรมจะต้องเลือกกิจกรรมที่เหมาะสม มีเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการนำกิจกรรม โดยคำนึงถึงเพศ วัยและลักษณะของกลุ่มผู้ร่วมกิจกรรมเป็นสำคัญ กิจกรรมนันทนาการถือเป็นเครื่องมือในการสร้างสรรค์ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และความพึงพอใจให้แก่ผู้ร่วมกิจกรรมทุก ๆ คน

4. สถานที่และเวลา ผู้นำนันทนาการจะต้องเลือกสถานที่และช่วงเวลาให้เหมาะสมกับกิจกรรมที่จัดขึ้น

นอกจากนี้ สิ่งสำคัญที่ผู้นำต้องคำนึงถึงความเหมาะสมของสถานที่ ได้แก่ จำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม ความสะดวกสบายและความปลอดภัยในการดำเนินกิจกรรมอีกด้วย

เอนก หงษ์ทองคำ (2542: 53) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำเร็จของการบริหารงานด้านนันทนาการและการสร้างความนิยมชมชอบแก่ผู้ที่เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการนั้น ขึ้นอยู่กับผู้นำเป็นส่วนสำคัญ ดังนั้น ผู้นำนันทนาการจึงควรมีคุณสมบัติที่พึงปรารถนาดังนี้

1. ต้องมีความรู้สึกในคุณค่าและเกียรติของมนุษย์ทุกคน และต้องยอมรับว่าคนทุกคนมีเกียรติ มีคุณค่าแห่งตนทั้งสิ้น

2. มีความเข้าใจในความสนใจ และความต้องการของประชาชนที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมนันทนาการ

3. ตระหนักและเข้าใจในเรื่องความสนุกสนานร่าเริงของชีวิต (Joy of Life) และศิลปะในการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคล

4. มีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะให้บริการกิจกรรมนันทนาการแก่บุคคลทั่วไปที่เข้าร่วมอย่างเต็มความสามารถ

5. ผู้นำต้องเป็นผู้กระตือรือร้น (Enthusiastic) ในหน้าที่การงาน อันจะทำให้ทุกคนกระตือรือร้นอยากเข้าร่วมในกิจกรรมด้วย

6. ต้องมีทักษะในกิจกรรมนันทนาการแขนงนั้นๆ มาแล้วเป็นอย่างดี

7. มีอารมณ์มั่นคง (Emotional Stability) ต้องอดทนต่อการกระทำผิด ๆ ถูก ๆ ของผู้เข้าร่วมและมีความพยายามช่วยแก้ไขให้เขาทำให้ถูกวิธีและเกิดความสุขสนุกสนานในที่สุด
8. มีอารมณ์ขัน (Sense of Humor) ยิ้มแย้มแจ่มใสเสมอ จะทำให้ผู้เข้าร่วมสนุกสนานเต็มที่ แต่มิได้หมายความว่าขันไปเสียหมดไม่สมเหตุสมผล และไม่แสดงลักษณะเคร่งเครียดจนเกินไป
9. ต้องเป็นคนที่สุภาพเรียบร้อย พูดจาไพเราะเสมอ
10. พยายามมองผ่านความผิดพลาดของผู้เข้าร่วมเล็ก ๆ น้อย ๆ ไปเสียบ้างคือไม่พยายามจู้จี้ในความผิดเล็กๆ น้อย ๆ เพราะจะทำให้ผู้เข้าร่วมเบื่อหน่าย
11. มีพละการดีทั้งทางกายและทางจิต พละการดีนับว่าสำคัญ เพราะนอกจากเป็นเครื่องแสดงถึงคุณค่าของผู้มาแล้ว ยังทำให้ผู้เข้าร่วมสนุกสนานตลอดไป
12. มีลักษณะนิสัยเป็นมิตรต่อคนทุกคน
13. มีความยุติธรรมไม่ลำเอียง (Bias) ให้ความยุติธรรมแก่ทุกคนไม่ว่าคนจน คนร่ำรวย สวย ไม่สวยหรือทุพพลภาพ
14. ต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-confidence)
15. ต้องเป็นผู้ที่รักการบริการและอยากเห็นบุคคลอื่นมีความสุขสนุกสนาน
16. ต้องเป็นบุคคลที่รักการสังคม ไม่เก็บตัว
17. เป็นบุคคลที่มีความสามารถปรับเข้ากับสังคมได้ดีทุกสถานการณ์
18. มีความเป็นนักประชาธิปไตย เห็นอกเห็นใจผู้เข้าร่วมให้เลือกกิจกรรมที่เหมาะสม

ประเภทของกิจกรรมนันทนาการ

กิจกรรมนันทนาการนั้น มีขอบข่ายครอบคลุมอย่างกว้างขวาง ดังนั้นจึงมีนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญด้านนันทนาการหลายท่านได้แบ่งประเภทของกิจกรรมตามแนวคิดที่ต่างกันแต่สอดคล้องกันในเรื่องของเนื้อหาสาระของกิจกรรม ซึ่งในที่นี้ขอเสนอประเภทของกิจกรรมนันทนาการไว้ดังนี้

เอนก หงษ์ทองคำ (2542: 18) ได้แบ่งประเภทและขอบข่ายของกิจกรรมนันทนาการไว้ 11 ประเภทดังนี้

1. ศิลปหัตถกรรม (Art and Crafts) เป็นงานประเภทสร้างสรรค์ ได้แก่ การปั้น การแกะสลัก การวาดเขียน การจักสาน การเย็บปักถักร้อย การประดิษฐ์ เป็นต้น
2. การเต้นรำ (Dance) เป็นกิจกรรมเพื่อการแสดงออก (Performance) ได้แก่ การเล่นรำพื้นเมือง กิจกรรมเข้าจังหวะ การเต้นรำสร้างสรรค์ การเต้นรำงานสังคม เป็นต้น
3. การละคร (Drama) เป็นกิจกรรมแสดงเป็นเรื่อง มีบท (Script) เป็นองค์ประกอบสำคัญและอาจมีองค์ประกอบอื่นๆ ในการละครเพื่อให้มีความสมบูรณ์ เช่น การเต้นรำ การดนตรี เป็นต้น

4. เกมและกีฬา (Games and Sports) เป็นกิจกรรมเพื่อการแสดงออก (Performance) อีกชนิดหนึ่งที่มีวิธีการเล่น การแข่งขันที่มีกฎ ระเบียบ และกติกา มีชนิดกีฬาและเกมมากมาย เช่น กีฬากลางแจ้ง กีฬาในร่ม กีฬาทางน้ำ กีฬาส่วนบุคคล กีฬาเป็นทีม เป็นต้น

5. งานอดิเรก (Hobbies) เป็นกิจกรรมเสริมสร้างความคิดสร้างสรรค์ ให้ความเพลิดเพลิน ประกอบด้วยกิจกรรมประเภทการสะสม การประดิษฐ์สร้างสรรค์ และประเภทการศึกษา

6. การดนตรีและเพลง (Music) เป็นกิจกรรมสร้างสรรค์ความสุข ความสนุกสนาน องค์ประกอบสำคัญของการดนตรีและเพลงคือ การแต่งเพลง การร้องเพลง การเล่นดนตรี การฟังเพลง การเต้นประกอบเพลง เป็นต้น

7. นันทนาการกลางแจ้ง (Outdoor Recreation) เป็นกิจกรรมเพื่อการพักผ่อน เพื่อการศึกษา เพื่อสุขภาพทั้งร่างกาย อารมณ์ และจิตใจ ประกอบกิจกรรมดังนี้ การท่องเที่ยว การอยู่ค่ายพักแรม กีฬากลางแจ้ง การปลูกต้นไม้และธรรมชาติศึกษา เป็นต้น

8. การอ่าน การเขียนและการพูด (Reading, Writing and Speaking) เป็นกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเพลิดเพลิน ความสนุกสนาน และความสัมพันธ์อันดีในสังคม

9. นันทนาการทางสังคม (Social Recreation) เป็นกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีในสังคมของบุคคลและกลุ่มที่ยังไม่รู้จักกันให้รู้จักกัน บุคคลและกลุ่มที่รู้จักกันแล้ว ให้มีความสัมพันธ์อันดีมากยิ่งขึ้น กิจกรรมที่ส่งเสริมวัตถุประสงค์ดังกล่าวคือ งานฉลองในโอกาสต่าง ๆ อาทิ วันเกิด งานเลี้ยงสังสรรค์ งานแต่งงาน เป็นต้น

10. กิจกรรมพิเศษ (Special Event) เป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นหรือจัดขึ้นเป็นครั้งคราวในโอกาสพิเศษ เทศกาล เพื่อให้บุคคลและกลุ่มเข้ามาร่วมด้วยความสมัครใจ เพื่อความสนุกสนาน กิจกรรมเหล่านี้ได้แก่ กิจกรรมตามเทศกาลและประเพณี การแสดง การแสดงสินค้า เป็นต้น

11. งานอาสาสมัคร (Voluntary Services) ในสังคมที่มีความสมบูรณ์ จะต้องมีกิจกรรมอาสาสมัครเพื่อตอบสนองความต้องการทางสังคม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออาสาสมัคร ไม่หวังค่าตอบแทน เจตนาช่วยสังคม กิจกรรมเหล่านี้ได้แก่ กิจกรรมชมรม สมาคมอาสาสมัครต่างๆ ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด เป็นต้น

ส่วน สมบัติ กาญจนกิจ (2544: 38 - 56) ได้แบ่งประเภทของกิจกรรมนันทนาการออกเป็น 15 ประเภท ไว้ดังนี้

1. กิจกรรมนันทนาการประเภทศิลปหัตถกรรม (Art and Craft) หมายถึง งานศิลปะต่าง ๆ ที่ทำขึ้นด้วยมือในเวลาว่าง มิได้ทำเป็นอาชีพหรือหวังผลตอบแทน เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะความสามารถในการใช้มือสร้างงานฝีมือให้แก่ชุมชน เช่น งานไม้ เย็บปักถักร้อย การวาดภาพ แกะสลัก งานประดิษฐ์อุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ฯลฯ

2. กิจกรรมนันทนาการเกมกีฬา (Games and Sports) เป็นกิจกรรมที่ต้องการความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการเคลื่อนไหว สติปัญญา ความทนทานและพลังกล้ามเนื้อของร่างกาย

เป็นกิจกรรมที่สนุกสนาน ตื่นเต้นและท้าทายความสามารถของผู้ร่วมกิจกรรม ดังนั้นกิจกรรมประเภทนี้จึงได้รับความนิยมสูงและมากขึ้นเรื่อย ๆ

3. กิจกรรมนันทนาการการเต้นรำ (Dances) เป็นกิจกรรมการแสดงออกผ่านการเคลื่อนไหว และยังเป็นการแสดงออกถึงอารมณ์และเหตุการณ์ต่าง ๆ เช่น ความสุข เสียใจ ความรัก สงคราม การบูชา ฯลฯ และมีพัฒนาการการเต้นรำเรื่อยถึงปัจจุบัน

4. กิจกรรมนันทนาการท่องเที่ยวทัศนศึกษา (Tourism and Traveling) เป็นกิจกรรมที่บุคคลและชุมชนให้ความสนใจและนิยมเลือกในช่วงเวลาว่างหรือเวลาอิสระมากที่สุด

5. กิจกรรมนันทนาการพัฒนาจิตใจและความสงบสุข เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาอารมณ์สุข ซึ่งอารมณ์สุขนั้นมี 2 ลักษณะด้วยกันคือ อารมณ์สนุกสนาน (Fun) เน้นความตื่นเต้นเร้าใจหรือตลกขบขัน และอารมณ์สุขสงบ (Peace) เน้นการพัฒนาจิตใจ สมานและสติปัญญา

6. กิจกรรมนันทนาการการละคร (Drama) เป็นกิจกรรมการแสดงออกเป็นการระบายอารมณ์หรือกิจกรรมของชีวิตประจำวัน การสร้างความรู้สึกรู้สึกการแสดงออกแห่งตน เกิดได้หลายวิธี เช่น การแสดงการศาสนา การฝัน หรือจินตนาการ ที่ส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์สุขสนุกสนาน

7. กิจกรรมนันทนาการงานอดิเรก (Hobby) เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการพัฒนาคุณค่าชีวิตของมนุษย์ ตั้งแต่วัยเด็ก เยาวชนและผู้สูงอายุ เป็นการส่งเสริมการสร้างประสบการณ์ชีวิตเป็นการบำบัดทางกายและจิตใจ ส่งเสริมโอกาสให้บุคคลเลือกกิจกรรมตามความสนใจ

8. กิจกรรมนันทนาการการดนตรีและร้องเพลง (Music and Singing) เป็นกิจกรรมที่เป็นส่วนหนึ่งของชีวิตประจำวัน ทั้งในด้านการเรียนรู้ การสื่อสาร การแสดงออกแห่งตน การท้าทาย การแสดงความสามารถขั้นสูงที่บุคคลจะพึงกระทำได้ เป็นการระบายอารมณ์ เป็นการผ่อนคลายความตึงเครียด ซึ่งมีบทบาทต่อบุคคล ชุมชน สังคม และประเทศชาติ

9. กิจกรรมนันทนาการกลางแจ้ง/นอกสถานที่ (Outdoor Recreation) เป็นกิจกรรมหลากหลายที่ส่งเสริมให้บุคคลมีโอกาสใกล้ชิดธรรมชาติ ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาการเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของบุคคลและสังคม

10. กิจกรรมนันทนาการทางสังคม (Social Recreation) เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมโอกาส มนุษย์สัมพันธ์ ความเข้าใจ ความสามัคคีอันดีต่อเพื่อนมนุษย์

11. กิจกรรมนันทนาการพิเศษ (Special Events) เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นในโอกาสเทศกาลพิเศษ ต้องมีการจัดเตรียมอาคารสถานที่เพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนได้มาร่วมกัน เช่น เทศกาลสงกรานต์ ลอยกระทง ฯลฯ

12. กิจกรรมนันทนาการวรรณกรรม (อ่าน พูด เขียน) (Reading, Speaking and Writing) เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้บุคคลพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ จัดได้ทุกระดับวัย และเพศ เป็นกิจกรรมที่เก่าแก่ของมนุษยชาติ

13. กิจกรรมนันทนาการการบริการอาสาสมัคร (Voluntary Service) เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การให้และการรับ การร่วมมือของชุมชนอันจะก่อให้เกิดความพึงพอใจและการพัฒนาจิตใจของบุคคลในสังคม

14. กิจกรรมนันทนาการพัฒนาสุขภาพและสมรรถภาพเป็นกิจกรรมแบบผสมผสานเป็นเรื่องเกี่ยวกับการจัดการลีลาชีวิต (Life Style Management) เพื่อพัฒนาสุขภาพร่างกายและสุขภาพจิตใจของคนให้สมบูรณ์

15. กิจกรรมนันทนาการกลุ่มสัมพันธ์และมนุษย์สัมพันธ์ (Group Process) เป็นกิจกรรมที่จะช่วยส่งเสริมมนุษย์สัมพันธ์การทำงานเป็นทีม การประสานงานร่วมมือของกลุ่มและยังส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้พฤติกรรมของกลุ่มของสังคมในวิถีประชาธิปไตยอีกด้วย

ประวัติและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับจังหวัดกาญจนบุรี

ประวัติ

กาญจนบุรี เป็นเมืองเก่าแก่มาแต่ก่อนสมัยประวัติศาสตร์ เป็นเมืองชายแดนของไทยที่มีประวัติศาสตร์การสงครามมาครั้งทั้งที่รบกับเพื่อนบ้านและสงครามโลก กาญจนบุรีเป็นดินแดนที่ตั้งอยู่ภาคตะวันตกสุดของประเทศไทยมีประวัติความเป็นมาอันยาวนานทุกยุคทุกสมัยต่อกันโดยไม่ขาดสาย เริ่มตั้งแต่มีการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ในสมัยก่อนประวัติศาสตร์ ในสังคมการล่าสัตว์ มนุษย์ยังเร่ร่อนอยู่ไม่เป็นหลักแหล่งอาศัยตามถ้ำและเพิงผา พบเครื่องมือหินกะเทาะวัฒนธรรมฟิงนอยเอียนและพบโครงกระดูกมนุษย์ที่ถ้ำพระ อำเภอไทรโยค 1 โครง พบเครื่องมือหินกะเทาะที่มีความประณีตขึ้นเรียกว่า วัฒนธรรมโฮบินเนียนตามที่ราบแม่น้ำแควน้อยและแควใหญ่

เมื่อเข้าสู่สังคมเกษตรกรรมที่มนุษย์เริ่มรู้จักการเกษตรกรรม การทำภาชนะดินเผา การทำเครื่องประดับด้วยเปลือกหอย กระดุกสัตว์ รู้จักประเพณีการฝังศพ ฯลฯ แหล่งโบราณคดีที่เป็นที่รู้จักกันดีคือที่บ้านเก่า บ้านท่ามะนาว ไร่หาญสงคราม

ต่อมาเมื่อมนุษย์รู้จักการนำโลหะมาใช้คือ สัริดและเหล็ก พบหลักฐานที่ถ้ำองบะ บ้านดอนตาเพชร บ้านหัวหินริมลำน้ำแควน้อย ที่ปราสาทเมืองสิงห์ โดยการนำเอาโลหะมาทำเครื่องมือใช้ในการดำรงชีวิต และพบว่าในยุคสมัยที่ประเพณีการฝังศพโดยทำเป็นโลงรูปเรือและยังพบภาพเขียนสีที่ถ้ำรูป อำเภอไทรโยค ถ้ำตาด้วง ไกล่เขื่อนท่าทุ่งนาและที่เขาดง อำเภอศรีสวัสดิ์

เมื่อวัฒนธรรมอินเดียได้แพร่หลายเข้ามาสู่ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาในสมัยทวารวดีพบโบราณสถานหลายแห่งที่กาญจนบุรี เช่น ที่พงตึก อำเภอท่ามะกา บ้านวังปะโท ตำบลปลั่งพล อำเภอสังขละบุรีและที่บ้านท่าหวี ตำบลลาดหญ้า อำเภอเมือง เมื่อมีการนับถือศาสนาพุทธมหายานในดินแดนแถบนี้ก็ปรากฏปราสาทเมืองสิงห์ที่ริมแม่น้ำแควน้อยในเขตอำเภอไทรโยคโดยเชื่อกันว่าได้รับอิทธิพลจากขอมในสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 1 เป็นศิลปะแบบบายนที่แผ่ขยายอิทธิพลมาหรืออาจจะเป็นฝีมือของชาวพื้นเมือง

นอกจากนั้นยังพบโบราณวัตถุสมัยเดียวกับแถบบ้านดอนยาง ตำบลหนองโสน อำเภอเลาขวัญ จนเสื่อมอิทธิพลลงไป ในที่สุดก็ทิ้งร้างไป ในช่วงที่ไทยกำลังเป็นเอกราช พบหลักฐานที่สำคัญในสมัยก่อนกรุงศรีอยุธยาคือ พบพระปรางค์วัดนางโน ริมแม่น้ำแม่กลอง ตำบลม่วงชุม อำเภอดำม่วง และพระปรางค์ที่วัดขุนแผนในเมืองกาญจนบุรีเก่า แสดงให้เห็นว่ากาญจนบุรีเป็นชุมชนที่มีความสำคัญแห่งหนึ่งในยุคสมัยนั้น

เมื่อกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี กาญจนบุรีจึงต้องกลายเป็นเมืองหน้าด่านที่สำคัญต่อความเป็นอยู่รอดของไทยเพราะมีด่านติดต่อกับประเทศคู่สงครามคือพม่าถึง 2 ด่านคือ ด่านพระเจดีย์สามองค์ อำเภอสังขละบุรี และด่านบ้องตี้ อำเภอไทรโยค

เมืองกาญจนบุรีเดิมตั้งอยู่ที่ตำบลท่าเสา ริมฝั่งแม่น้ำแควใหญ่ใกล้เขาชนไก่ เป็นทำเลที่ตั้งเหมาะสมเนื่องจากเป็นช่องเขาที่พม่าจะต้องเดินทัพผ่านเพื่อไปตีเมืองสุพรรณบุรีและอยุธยาต่อไป กล่าวคือเมื่อพม่าเดินทัพเข้ามาทางด้านพระเจดีย์สามองค์ เดินตามลำน้ำแควน้อยจนเข้าถึงเมืองไทรโยค แล้วเดินตัดเข้าช่องเขาห้วยกระบอกมาลงลำน้ำแควใหญ่เพื่อตีเมืองกาญจนบุรีจากนั้นก็เดินทางตามที่ราบริมแม่น้ำผ่านด่านกรามช้าง ช่องสะเดา ตีเมืองกาญจนบุรีที่บ้านท่าเสาตัดเข้าบ้านหนองขาว พนมทวน มุ่งไปทางทิศเหนือเพื่อตีเมืองสุพรรณบุรีเป็นด่านที่ 2 ต่อไป

กองทัพไทยที่ยกไปตีพม่าครั้งพระเจ้าแผ่นดินสมเด็จพระนเรศวรและสมเด็จพระนารายณ์ก็ต้องยกทัพผ่านไปทางเมืองกาญจนบุรี แม้ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ตอนต้น เมื่อสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลก ยกกองทัพไปตีเมืองทวายก็เสด็จทางเรือเข้าแม่น้ำแควน้อย เขตไทรโยคเดินบกไปเมืองท่าตะกั่วออกไปทางบ้องตี้ เพราะฉะนั้น กาญจนบุรีจึงเป็นสนามรบทั้งฝ่ายกองทัพไทยและฝ่ายกองทัพพม่า

สงครามครั้งสำคัญในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้นที่มีความสำคัญต่อความอยู่รอดของชาติไทยคือ สงครามเก้าทัพ สงครามที่หาดินแดงและสามสบ ที่มีสมรภูมিরอบอย่างดุเดือดในเขตเมืองกาญจนบุรี เมื่อพม่าเปลี่ยนเส้นทางเดินทัพแทนที่จะยกกองทัพยกอย่างเดียวกลับล่องเรือมาตามลำน้ำแควน้อยเข้าสู่แม่น้ำแม่กลองมุ่งเข้าตีกรุงเทพฯ จึงได้เลื่อนฐานทัพมาตั้งรับเข้าศึกอยู่ปากแพรกหรือล้นช้าง ที่เป็นที่รวมของแม่น้ำสองสาย คือ แม่น้ำแควน้อยและแควใหญ่เป็นแม่น้ำแม่กลองไหลสู่เมืองราชบุรี

เมืองกาญจนบุรี ได้ก่อสร้างโดยก่ออิฐถือปูนขึ้นในสมัยของพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 3 เพราะสะดวกในการติดต่อค้าขายกับเมืองราชบุรี เมืองกาญจนบุรีที่บ้านท่าเสาจึงถูกปล่อยให้ร้างไปและต่อมาไม่นานพม่าคู่สงครามของไทยก็ตกเป็นเมืองขึ้นของอังกฤษในที่สุด กาญจนบุรีจึงสงบเรื่อยมา

จนเมื่อสงครามโลกครั้งที่ 2 เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2484 กองทัพญี่ปุ่นได้ยกกองทัพเข้าสู่ประเทศไทยและเกณฑ์เชลยศึกมุงสู่จังหวัดกาญจนบุรีเพื่อสร้างเส้นทางรถไฟตัดเข้าสู่ประเทศพม่าเพื่อโจมตีกองทัพฝ่ายสัมพันธมิตร กาญจนบุรีก็ต้องเข้ามาเกี่ยวข้องกับฐานะเจ้าของพื้นที่

การสร้างเส้นทางรถไฟจากกาญจนบุรีเต็มไปด้วยความยากลำบากทั้งโรคภัยไข้เจ็บความโหดร้ายทารุณจากสภาพภูมิศาสตร์ จากความทารุณของสภาพสงคราม เชลยศึกชาวอังกฤษ

ฮอลันดา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ฯลฯ ต้องล้มตายเป็นจำนวนนับหมื่นคน สิ่งต่าง ๆ ที่ยังหลงเหลือเป็นอนุสรณ์ของสงครามคือ สุสานที่บ้านดอนรัก สุสานที่ช่องไก่หรือเตาปูน สะพานข้ามแม่น้ำแคว และทางรถไฟตลอดจนภาพความทรงจำของความโหดร้ายของสงคราม

ลักษณะทั่วไป

จังหวัดกาญจนบุรี อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ไปทางทิศตะวันตกประมาณ 129 กิโลเมตร ตามเส้นทางนครปฐม – บ้านโป่ง – กาญจนบุรี มีพื้นที่ทั้งหมด 19,483.148 ตารางกิโลเมตรหรือ 12,176,967 ไร่ ใหญ่เป็นอันดับ 3 ของประเทศรองจากราชบุรีและเชียงใหม่ มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดตากและจังหวัดอุทัยธานี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับจังหวัดอุทัยธานี สุพรรณบุรีและนครปฐม
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับประเทศเมียนมาร์
ทิศใต้	ติดต่อกับจังหวัดกาญจนบุรี

การแบ่งเขตการปกครอง

จังหวัดกาญจนบุรี แบ่งออกเป็น 13 อำเภอคือ อำเภอเมืองจังหวัดกาญจนบุรี อำเภอป่าพลอย อำเภอเลาขวัญ อำเภอพนมทวน อำเภอไทรโยค อำเภอสังขละบุรี อำเภอศรีสวัสดิ์ อำเภอท่ามะกา อำเภอท่าม่วง อำเภอทองผาภูมิ อำเภอด่านมะขามเตี้ย อำเภอหนองปรือและอำเภอห้วยกระเจา

ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศในจังหวัดกาญจนบุรีมีลักษณะประกอบไปด้วยทิวเขา หุบเขาที่ราบลุ่มแม่น้ำ โดยพื้นที่ทางด้านตะวันตกของจังหวัดเป็นเทือกเขาแล้วค่อย ๆ ลาดลงมาทางตะวันออกและทางใต้ สามารถแบ่งออกเป็น 3 เขตใหญ่ ดังนี้

เขตภูเขาและที่สูง ได้แก่ พื้นที่ทางด้านทิศเหนือของจังหวัดมีลักษณะเป็นเทือกเขาต่อเนื่องมาจากภาคเหนือของประเทศคือเทือกเขาถนนธงชัย ถัดไปทางด้านตะวันตกของจังหวัดเป็นเทือกเขาตะนาวศรีเป็นเทือกเขากั้นพรมแดนระหว่างไทยกับสหภาพพม่าทอดยาวลงไปทางทิศใต้ บริเวณนี้จะเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำที่สำคัญของจังหวัด

เขตที่ราบลูกฟูก ได้แก่ พื้นที่ด้านตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดมีลักษณะเป็นที่ราบเชิงเขาสลับกับเนินเขาเตี้ย ๆ อยู่บริเวณ อำเภอป่าพลอยและบางส่วนของอำเภอพนมทวน

เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ ได้แก่ พื้นที่ทางด้านใต้ของจังหวัด มีลักษณะเป็นที่ราบดิน มีความอุดมสมบูรณ์ อยู่บริเวณอำเภอท่ามะกา อำเภอท่าม่วง บางส่วนของอำเภอพนมทวนและอำเภอเมือง

ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของจังหวัดกาญจนบุรีแบ่งออกเป็น 3 ฤดูกาลคือ

ฤดูร้อน ประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ในระยะนี้เป็นช่วงของลมฝ่ายใต้พัดมาปกคลุมทำให้มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนจัดอยู่ในเดือนเมษายน

ฤดูฝน เริ่มต้นกลางเดือนพฤษภาคมจนถึงเดือนพฤศจิกายน ในระยะนี้เป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงใต้ พัดปกคลุมทำให้มีฝนตกชุก โดยมีฝนตกชุกที่สุดในเดือนกันยายน

ฤดูหนาว ประมาณกลางเดือนพฤศจิกายนถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ โดยในช่วงนี้ความกดอากาศสูงจากประเทศจีนและลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุม ทำให้อากาศหนาวเย็นและความแห้งแล้งแผ่ปกคลุมจังหวัดกาญจนบุรี ปริมาณน้ำฝนรวมตลอดปีเฉลี่ยประมาณ 1051.8 มิลลิเมตร อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 22.8 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 33.7 องศาเซลเซียส

การคมนาคม

การเดินทางไปจังหวัดกาญจนบุรี สามารถเดินทางได้หลายเส้นทางดังนี้

รถยนต์ส่วนตัว ไปตามถนนเพชรเกษมหรือถนนบรมราชินีผ่านนครชัยศรี นครปฐม อำเภอบ้านโป่ง อำเภอท่ามะกา อำเภอท่าม่วง ถึงจังหวัดกาญจนบุรี รวมระยะทางทั้งสิ้น 129 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 2 ชั่วโมง

รถโดยสารประจำทางปรับอากาศ และรถโดยสารประจำทาง บขส. ออกจากสถานีขนส่งสายใต้ทุก ๆ 15 นาที ใช้เวลาเดินทางประมาณ 2 ชั่วโมง

รถไฟ โดยทางรถไฟสายธนบุรี-น้ำตก ซึ่งแยกจากทางรถไฟสายใต้ที่ชุมทางหนองปลาดุก อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี ผ่านอำเภอท่ามะกา อำเภอท่าม่วง เมืองกาญจนบุรี อำเภอไทรโยค สูดท้ายที่สถานีน้ำตก ตำบลท่าเสา อำเภอไทรโยค ระยะทางทั้งสิ้น 200 กิโลเมตร เส้นทางนี้เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่อยู่กรุงเทพฯ และชานเมือง และต้องการชมวิทิวทัศน์สองฟากทางระหว่างที่รถไฟแล่นผ่านโดยเฉพาะอย่างยิ่งทางรถไฟสายมรณะที่ญี่ปุ่นได้สร้างในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่ต้องผ่านหุบเขาและช่องเขาช่วงสถานีเมืองกาญจน์-น้ำตก

ข้อมูลและสภาพทั่วไปเกี่ยวกับตำบลแสนตอ

องค์การบริหารส่วนตำบลแสนตอ

องค์การบริหารส่วนตำบลแสนตอ ได้รับการจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2539 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่อง การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

ตำบลแสนตอ ตั้งอยู่ในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ครอบคลุมพื้นที่ 13 หมู่บ้าน ตั้งแต่หมู่ที่ 1 – หมู่ที่ 13 มีพื้นที่ 18.55 ตารางกิโลเมตร อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 100 กิโลเมตร ห่างจากจังหวัดกาญจนบุรี 30 กิโลเมตร มีอาณาเขตโดยรอบ ดังนี้

ทิศเหนือ จรด แม่น้ำแม่กลอง
 ทิศตะวันออก จรด ตำบลห้วยเหนือ
 ทิศตะวันตก จรด ตำบลตะคร้อ อำเภอท่าม่วง
 ทิศใต้ จรด ตำบลเขาสามสืบหาบ

สภาพทางภูมิศาสตร์ เป็นพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำ โดยมีแม่น้ำแม่กลองไหลผ่านทางทิศ ตะวันออก โดยภาพรวมของพื้นที่เป็นแหล่งชุมชนที่มีความเจริญและสะดวกอย่างยิ่งในการคมนาคม โดยรถยนต์

สภาพภูมิอากาศ ตำบลแสนตอ มีสภาพภูมิอากาศร้อนชื้นอยู่ภายใต้อิทธิพลของ มรสุม แบ่งเป็น 3 ฤดู

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ – พฤษภาคม
- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือนมิถุนายน – กันยายน
- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม – มกราคม

การตั้งถิ่นฐานและการประกอบอาชีพของประชาชน ประชากรส่วนใหญ่ร้อยละ 70 ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม เช่น ทำนา ทำไร่ข้าวโพด นอกจากนี้ประมาณร้อยละ 30 ประกอบ อาชีพรับจ้างและบริการ โดยมีโรงงานอุตสาหกรรม 3 แห่ง คือ โรงงานไวต้าฟู้ด โรงงานอศวิน ฟอกย้อม และโรงงานผิวนสทกิจโกคา

สภาพเศรษฐกิจ เศรษฐกิจโดยรวมของตำบลแสนตออยู่ในเกณฑ์ดี ประชากรมี รายได้เฉลี่ยต่อหัวสูง ทั้งนี้เพราะส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาสูง อยู่ในด้านชุมชน การคมนาคมสะดวก

- การพาณิชย์ ร้านค้าพาณิชย์ในเขตตำบลแสนตอมีจำนวนมากครอบคลุมพื้นที่ ประมาณ 30 % ของตำบล ประกอบด้วยร้านค้าของชำ ร้านอาหาร-เครื่องดื่ม และมีสถานบริการ น้ำมัน 1 แห่ง

- การบริการ พื้นที่ตำบลแสนตออยู่ในย่านชุมชนและมีการคมนาคมสะดวก ดังนั้นประชาชนส่วนใหญ่ที่ประกอบอาชีพบริการ จะอยู่ในประเภทร้านอาหาร-เครื่องดื่ม

- การท่องเที่ยว ภายในพื้นที่ตำบลแสนตอ ไม่มีสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญที่สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจได้ เป็นแต่เพียงแหล่งชุมชนทั่วไป

สภาพสังคม ประชากรในเขตพื้นที่ตำบลแสนตอ มีจำนวน 7,500 คน แยกเป็นชาย 3,200 คน และหญิง 4,300 คน

สถานศึกษาและวัด ประกอบด้วยโรงเรียนรัฐบาลระดับประถมศึกษา 4 แห่ง คือ โรงเรียนวัดแสนตอ โรงเรียนวัดดอนเขว่า โรงเรียนวัดท่ากระทุ่ม และโรงเรียนวัดหนองพลับ ระดับ

มัธยมศึกษา 1 แห่ง คือ โรงเรียนวัดหนองพลับ วัด 3 วัด คือ วัดแสนตอ วัดท่ากระทุ่ม และวัดหนองพลับ

การสาธารณสุขและความปลอดภัย มีสถานอนามัยตำบล 1 แห่ง และมีป้อมตำรวจสายตรวจภายในตำบล 1 แห่ง

การเมืองและการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลแสนตอ บริหารงานโดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนในพื้นที่ โดยมีรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการคณะผู้บริหาร ที่ได้รับการแต่งตั้งโดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแสนตอ ซึ่งได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในตำบลแสนตอ จำนวน 26 คน

สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการของตำบลแสนตอ

องค์การบริหารส่วนตำบลแสนตอ ได้มีการบำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชาชนเพื่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยจัดให้มีบริการเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการ และการจัดกิจกรรมนันทนาการ ดังนี้

1. ด้านการจัดและดำเนินการ องค์การบริหารส่วนตำบลแสนตอมีการจัดกิจกรรมนันทนาการอยู่เสมอตามสมควรในโอกาสต่าง ๆ เช่น การจัดงานในเทศกาล ประเพณีวัฒนธรรม นิยม
2. ด้านบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลแสนตอ ยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ เพื่อจัดกิจกรรมนันทนาการแก่ประชาชนได้อย่างทั่วถึง
3. ด้านกิจกรรมนันทนาการ การจัดกิจกรรมนันทนาการส่วนใหญ่เป็นการการจัดตามเทศกาล ประเพณีนิยมต่าง ๆ และการแข่งขันกีฬา
4. สถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ได้จัดให้มีสนามกีฬาเพื่อให้ประชาชนได้ใช้เป็นสถานที่ออกกำลังกาย เล่นกีฬาและพักผ่อนหย่อนใจ แต่ยังไม่ทั่วถึงทุกหมู่บ้าน และในด้านอุปกรณ์ยังมีความต้องการเพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมได้หลากหลาย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

คริสโตเฟอร์ (Christopher. 1977: 634-A) ทำการศึกษาความต้องการ และความสนใจในกิจกรรมที่สามารถเล่นได้ตลอดชีวิตของผู้สูงอายุในภาคกลางรัฐเทนเนสซี (Tennessee) จากการสำรวจกิจกรรมที่สามารถเล่นได้ตลอดชีพ 36 ประเภท โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ใช้กลุ่มตัวอย่างจากผู้สูงอายุ จำนวน 94 คน ที่มีอายุระหว่าง 54 - 65 ปี สิ่งที่สำรวจ ได้แก่ ความเอาใจใส่ในกิจกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม และสิ่งที่ต้องการที่จะได้รับการฝึกเพิ่มเติมผลการสำรวจปรากฏว่าวิทยาลัย มหาวิทยาลัย และหน่วยงานอื่น ๆ ที่ดำเนินเกี่ยวกับการสอนส่งเสริม และ

ดำเนินการจัดกิจกรรมที่สามารถเล่นได้ตลอดชีพให้กว้างขวาง เพื่อเป็นการสร้างเยาวชนเติบโตเป็นผู้หญิงที่กระตือรือร้น และผู้สูงวัยที่คล่องแคล่ว

ทิลแมน (สมบัติ กาญจนกิจ. 2535: 18; อ้างอิงจาก Tilman. 1984) ได้ศึกษาความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการในช่วงเวลาว่างของคนและชุมชน วัตถุประสงค์เพื่อหาความต้องการเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการของคนและชุมชน เมื่อ ค.ศ. 1984 ผลการศึกษาสรุปความต้องการได้ 10 ประการ

1. ต้องการสร้างประสบการณ์ใหม่
2. ต้องการเป็นที่ยอมรับหรือยกย่องจากผู้อื่น
3. ต้องการพักผ่อนหย่อนใจเพื่อหนีความเครียด
4. ต้องการความมั่นคงปลอดภัย
5. ต้องการเป็นผู้นำ ผู้นำกลุ่ม หรือควบคุมสถานการณ์
6. ต้องการตอบสนอง และมีปฏิริยาทางสังคม
7. ต้องการกิจกรรมทางจิตใจ เพื่อก่อให้เกิดอารมณ์สุขสงบ
8. ต้องการความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาความคิด
9. ต้องการบริการผู้อื่น และอยากจะเป็นที่ต้องการ
10. ต้องการกิจกรรมการเคลื่อนไหว และการทดสอบสมรรถภาพ

โฮล์คบรูค (Holkbrook. 1993 : 2735 - A) ทำการศึกษาความต้องการการเร่งด่วนและกำหนดแผนเพื่อสิ่งอำนวยความสะดวกในการส่งเสริมสุขภาพการเรียนรู้พลศึกษา นันทนาการ และโปรแกรมการแข่งขันกีฬา โดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง 94 คน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มประกอบด้วย ผู้บริหาร สถาบัน ผู้อำนวยการสำนักธุรกิจ และสถาปนิก ผลปรากฏว่าคณะกรรมการวางแผนของสถาบันจะต้องศึกษาในรายละเอียดเพื่อกำหนดแบบสิ่งอำนวยความสะดวกได้อย่างถูกต้อง จัดเพิ่มงบประมาณเพื่อซ่อมแซมสิ่งอำนวยความสะดวก จัดตั้งศูนย์บริการเพื่อประโยชน์สำหรับการบำรุงรักษาที่ได้ประสิทธิภาพ ควรร่วมกันดำเนินการตั้งแต่การวางแผน และการวิจัยเพื่อศึกษาแนวทางในอนาคตเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อประสิทธิผลการวางแผน และการดำเนินการ

เรย์เมอร์ (Reymore. 1994: 702) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปรับเปลี่ยนรูปแบบของพฤติกรรมการใช้เวลาว่างในช่วงที่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษา สู่ช่วงวัยรุ่นในมหาวิทยาลัยจนถึงวัยผู้ใหญ่ตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงและการคงอยู่ของรูปพฤติกรรมการใช้เวลาว่างตามช่วงวัยดังกล่าว ได้แก่ เพื่อนสนิทและผู้ปกครอง รูปแบบการใช้เวลาว่างที่ทำการศึกษา ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม กิจกรรมที่มีการเคลื่อนไหวทางร่างกาย กิจกรรมที่บ้านและกิจกรรมการใช้เวลาว่างที่เสี่ยงอันตราย แต่จะมีการเปลี่ยนแปลงโดยการเข้าร่วมกิจกรรมการใช้เวลาว่างสูงขึ้นเมื่อเข้าเรียนระดับมหาวิทยาลัยจะมีการเปลี่ยนแปลงอีกครั้งเมื่อเข้าวัยผู้ใหญ่ตอนต้น

แม็คโดเวล (McDowell. 1996: 435) ได้ศึกษาเรื่องความปรารถนาและการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการในเวลาว่างเปรียบเทียบระหว่างเด็กวัยรุ่นปกติกับเด็กวัยรุ่นที่มีความผิดปกติทางสมองประเภทเรียนช้า ผลวิจัยพบว่า เด็กวัยรุ่นทั้ง 2 กลุ่มมีปรารถนาสูงที่ใช้เวลาว่าง ได้แก่ การฟังดนตรี การดูภาพยนตร์ ดูโทรทัศน์ จับกลุ่มสนทนา วายน้ำ พุดโทรศัพท์ ชมกีฬา ส่วนกิจกรรมที่เด็กทั้ง 2 กลุ่มเข้าร่วมในเกณฑ์ต่ำ ได้แก่ การจับจ่ายสิ่งของ การกินอาหารนอกบ้านและการอ่านหนังสือ นอกจากนี้ยังพบว่า ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้วัยรุ่นไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการตามที่ตนปรารถนาได้ก็คือ ความจำกัดทางด้านเวลาและโอกาส เด็กวัยรุ่นที่มีความผิดปกติทางสมองมีความปรารถนาที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการอยู่ในเกณฑ์สูงกว่าวัยรุ่นปกติ

วัตสัน (Watson.1997: 325) ได้ศึกษาเรื่องผลกระทบของทัศนคติและแรงจูงใจของการใช้เวลาว่างที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการออกกำลังกายของนักศึกษาในวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างวันละ 2-3 ชั่วโมง ในการดูโทรทัศน์หรือทำกิจกรรมที่ไม่มีการเคลื่อนไหว ซึ่งสรุปได้ว่า นักศึกษามีเวลาว่างแต่ไม่ใช้เวลาว่างเพื่อที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการคือการออกกำลังกาย ขาดทัศนคติที่ดีขาดแรงจูงใจและยังไม่เห็นถึงความสำคัญของกิจกรรมนันทนาการการออกกำลังกายเพื่อนันทนาการ

งานวิจัยในประเทศ

เจริญ กระบวนรัตน์; และคนอื่น ๆ (2525: บทคัดย่อ) ทำการวิจัย เรื่อง ความต้องการบริการด้านการออกกำลังกายเพื่อส่งเสริมสุขภาพ ของข้าราชการและนิสิตในมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ สรุปว่า

1. ข้าราชการและนิสิตต้องการได้รับบริการด้านการออกกำลังกาย เพื่อส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับมากที่สุด
2. ข้าราชการและนิสิตต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดเตรียมสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกให้เหมาะสมเพียงพอ และต้องการบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญแต่ละด้านมาคอยให้บริการ ให้คำแนะนำในการออกกำลังกายมากที่สุด ความต้องการรองลงมาได้แก่ความต้องการบริการด้านความรู้เกี่ยวกับเทคนิควิธีการออกกำลังกายและกติกากการแข่งขัน และการประชาสัมพันธ์
3. ข้าราชการต้องการได้รับบริการในกิจกรรมประเภทบริหารทรวง การบริหารกาย วายน้ำ เทนนิส ส่วนนิสิตต้องการกิจกรรมประเภทฟุตบอล วายน้ำ และเทนนิส
4. ในวันธรรมดา ข้าราชการและนิสิตต้องการออกกำลังกายในช่วงเวลา 16.30 – 18.30 น. ส่วนในวันหยุดราชการ ข้าราชการต้องการเวลา 0.800-10.00 น. นิสิตต้องการเวลา 16.30 - 18.30 น.
5. สถานที่ออกกำลังกายและอุปกรณ์ไม่เพียงพอกับความต้องการ

ชลิตร์ รัตน์ (2538: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ เพื่อเปรียบเทียบอันดับความต้องการโดยแยกตามเพศ อายุ สถานภาพบุคคลและรายได้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ จำนวน 350 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ใช้วิธีแบบคิว-ชอร์ท การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ยและทดสอบด้วย F-test ปรากฏผลดังนี้

บุคลากรชาย บุคลากรที่มีอายุ 30 ปีลงมา บุคลากรที่มีสถานภาพโสด บุคลากรที่มีรายได้ต่ำกว่า 7,300 และบุคลากรที่มีรายได้ตั้งแต่ 13,680 บาทขึ้นไป มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการประเภทเกม กีฬาและกรีฑาสูงสุด กิจกรรมที่ต้องการน้อยที่สุดคือ กิจกรรมประเภทวรรณกรรม (อ่าน พุด เขียน) ส่วนบุคลากรหญิง บุคลากรที่มีอายุตั้งแต่ 31-40 ปี บุคลากรที่มีสถานภาพสมรสและบุคลากรที่มีรายได้ระหว่าง 7,300-13,040 บาท มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการประเภทท่องเที่ยวทัศนศึกษาสูงสุด กิจกรรมที่ต้องการน้อยที่สุดคือ ประเภทวรรณกรรม (อ่าน พุด เขียน)

บุคลากรที่มีเพศ อายุ สถานภาพบุคคลและรายได้แตกต่างกันมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการไม่แตกต่างกัน

บุคลากรมีความเห็นว่า การที่สมาชิกไม่ให้ความร่วมมือ ไม่สนใจ ไม่ให้ความสำคัญ การขาดผู้นำนันทนาการ ผู้บริหารไม่สนับสนุนด้านงบประมาณ การขาดการประชาสัมพันธ์ การไม่สำรวจความต้องการนันทนาการของบุคลากร โดยเสนอแนะให้แก่ไขปัญหาเหล่านั้นโดยให้กลุ่มร่วมรับผิดชอบในลักษณะองค์กร ชมรม สมาคม ผู้บริหารควรสนับสนุนและให้ความสำคัญควรมีการสำรวจความต้องการนันทนาการของบุคลากร กิจกรรมควรหลายประเภท เพื่อที่จะเลือกได้ตามความชอบและเหมาะสมกับวัยและสามารถเข้าร่วมได้ทั้งครอบครัว

พิสมัย พลายงาม (2539: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุกรุงเทพมหานคร 6 ด้าน คือ กิจกรรมเสริมสร้างสุขภาพอนามัยและสมรรถภาพ กิจกรรมทางสังคมและส่งเสริมพัฒนาอารมณ์สุข กิจกรรมศิลปหัตถกรรมและงานอดิเรก กิจกรรมการอ่าน พุดเขียน กิจกรรมงานอาสาสมัคร และกิจกรรมศึกษาประเพณีวัฒนธรรมและอารยธรรม และเปรียบเทียบความต้องการโดยจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพสมรส สภาพการอยู่อาศัย อาชีพครั้งสุดท้าย (ก่อนอายุ 60 ปี) แหล่งรายได้ และขนาดของชมรมที่เป็นสมาชิก กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้สูงอายุจำนวน 206 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการทดสอบค่า ทีและเอฟ และการทดสอบเป็นรายคู่โดยใช้วิธี นิวแมนคูลส์ ปรากฏผลดังนี้

ผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกิจกรรมเสริมสร้างสุขภาพอนามัยและสมรรถภาพ ด้านกิจกรรมทางสังคมและส่งเสริมพัฒนาอารมณ์สุข ด้านกิจกรรมศิลปหัตถกรรมและ

งานอดิเรก ด้านกิจกรรมงานอาสาสมัคร และด้านกิจกรรมศึกษาประเพณีวัฒนธรรมและอารยธรรม อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านส่งเสริมกิจกรรมอ่าน พุด เขียน อยู่ในระดับน้อย

ผู้สูงอายุที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรสต่างกัน มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการ ทั้ง 6 ด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านส่งเสริมการอ่าน พุด เขียนและด้านกิจกรรมงานอาสาสมัคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

ผู้สูงอายุที่มีสภาพการอยู่อาศัยต่างกัน มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านกิจกรรมศึกษาประเพณีวัฒนธรรมและอารยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้สูงอายุที่มีอาชีพครั้งสุดท้าย (ก่อนอายุ 60ปี) ต่างกันมีความต้องการกิจกรรมการส่งเสริมการอ่าน พุด เขียน และกิจกรรมงานอาสาสมัครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้สูงอายุที่มีแหล่งรายได้ต่างกันมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านกิจกรรมทางสังคมและส่งเสริมการอ่าน พุด เขียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผู้สูงอายุที่มีขนาดของชมรมที่เป็นสมาชิกต่างกันมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านกิจกรรมทางสังคมและส่งเสริมพัฒนาอารมณ์สุข กิจกรรมศิลปหัตถกรรมและงานอดิเรก กิจกรรมการศึกษาประเพณีวัฒนธรรมและอารยธรรมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ภทรียา อินทร์สุวรรณ (2547: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรมีความคิดเห็นต่อสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของสถาบันราชภัฏจันทรเกษม คือ สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ บุคลากรโดยรวมและจำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ และสถานภาพสมรส เห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านนโยบายและวัตถุประสงค์ ด้านประเภทกิจกรรมนันทนาการ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก และบุคลากรผู้ให้บริการอยู่ในระดับน้อยทุกตัวแปร ยกเว้นตัวแปร สมรสแล้ว มีความเห็นอยู่ในระดับปานกลาง ในด้านบุคลากร ผู้ให้บริการ ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ทั้งบุคลากรโดยรวมจำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ สถานภาพสมรสทุกตัวแปร มีความต้องการอยู่ในระดับมาก

สุรสิทธิ์ พิศุทธิ์วีชีรา (2547: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในกองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็นข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว จำนวนทั้งสิ้น 300 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ผลการวิจัยพบว่า

ด้านการจัดการและดำเนินการ บุคลากรมีความต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มอายุระหว่าง 18 - 40 ปี ต้องการให้มีระเบียบที่ชัดเจน มีข่าวสารเผยแพร่และมีการทดสอบทางกายประจำปี และช่วงอายุ 41 - 60 ปี ต้องการให้หน่วยงานทำหน้าที่

ประชาสัมพันธกิจกรมหนันทนาการ มีการสนับสนุนการจัดตั้งงบประมาณ และจัดสรรงบประมาณตลอดปี โดยกลุ่มตำแหน่งงานข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว มีความต้องการให้มีระเบียบชัดเจน มีข้อมูลข่าวสารเผยแพร่ มีการทดสอบสมรรถภาพ จัดระบบการใช้สถานที่ และจัดประชุมวิชาการ

ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ บุคลากรมีความต้องการการจัดกิจกรรมหนันทนาการอยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มอายุระหว่าง 18 -40 ปี มีความต้องการให้บุคลากรเป็นผู้มีความรู้ บุคลากรให้คำแนะนำกิจกรรมและบุคลากรทำหน้าที่ประชาสัมพันธกิจกรมหนันทนาการ และช่วงอายุระหว่าง 41 - 60 ปี ต้องการให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความสะอาด มีเจ้าหน้าที่พยาบาล และบุคลากรเป็นผู้มีบุคลิกภาพดี โดยกลุ่มตำแหน่งงานต้องการให้มีเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความสะอาด บุคลากรคอยแนะนำมีความรู้ความชำนาญ เจ้าหน้าที่ดูแลรับฝากสิ่งของ และมีเจ้าหน้าที่บริการเบิกจ่าย-อุปกรณ์ ซึ่งลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว มีความต้องการคล้าย ๆ กัน

ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก บุคลากรมีความต้องการการจัดกิจกรรมหนันทนาการอยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มอายุระหว่าง 18 - 40 ปี มีความต้องการให้มีสถานที่ทำงานของเจ้าหน้าที่เป็นสัดส่วน อุปกรณ์มีมาตรฐานและสถานที่จัดมีมาตรฐาน และช่วงอายุระหว่าง 41 - 60 ปี ต้องการให้มีสถานที่อยู่ในทำเลที่เหมาะสม สถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายและสถานที่มีมาตรฐาน โดยกลุ่มข้าราชการ ต้องการให้มีสถานที่ควรอยู่ในทำเลเหมาะสม สถานที่ต้องมีห้องน้ำ สถานที่ควรจำหน่ายอุปกรณ์ และสถานที่มีน้ำดื่ม ลูกจ้างประจำต้องการให้มีสถานที่จัดกิจกรรมได้มาตรฐาน อุปกรณ์มีมาตรฐานและสถานที่เป็นสัดส่วน ลูกจ้างชั่วคราวมีความต้องการคล้ายกัน ยกเว้นสถานที่กลางแจ้ง สถานที่จัดในร่ม

ด้านกิจกรรมหนันทนาการ บุคลากรมีความต้องการการจัดกิจกรรมหนันทนาการอยู่ในระดับมาก โดยกลุ่มอายุระหว่าง 18 - 40 ปี มีความต้องการให้ใช้เวลาว่างทำกิจกรรม ต้องการให้องค์กรสนับสนุน และต้องการให้องค์กรจัดกิจกรรม และช่วงอายุระหว่าง 41 - 60 ปี ต้องการเข้าร่วมกิจกรรม ต้องการให้องค์กรสนับสนุน และต้องการให้องค์กรจัดกิจกรรม และในประเภทกิจกรรมโดยรวม ต้องการเที่ยวภูเขา ร่วมงานปีใหม่ กลุ่มอายุ 18 - 40 ปี ต้องการในเรื่องสังสรรค์ประจำปี เทียน้ำตก งานสงกรานต์ โดยกลุ่มตำแหน่งงานข้าราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว ต้องการให้มีองค์กรมีกิจกรรม ต้องการให้องค์กรสนับสนุน ต้องการใช้เวลาว่างในการทำกิจกรรม ต้องการเข้าร่วมกิจกรรมคล้าย ๆ กัน และในประเภทกิจกรรม ข้าราชการมีความต้องการในเรื่องวิ่งเพื่อสุขภาพ วายน้ำ ทะเล ลูกจ้างประจำ มีความต้องการในเรื่องเที่ยวปีใหม่ ทะเล ภูเขา ลูกจ้างชั่วคราว มีความต้องการในเรื่องวิ่งเปี้ยว เทนนิส เทเบิลเทนนิส

เสริมพงศ์ พงศ์ทองเมือง (2548: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและความต้องการกิจกรรมหนันทนาการของพนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยา สำนักงานใหญ่ กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นพนักงาน จำนวน 350 คน ผลการวิจัยพบว่า พนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยา สำนักงานใหญ่ กรุงเทพมหานคร สภาพส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง มีอายุ 31 - 40 ปี และมีรายได้ 15,001 - 20,000 บาท ซึ่งอยู่ในกลุ่มกฎหมาย ปฏิบัติการและบริหารทรัพยากรด้วยคุณภาพ พนักงาน

ธนาคารกรุงศรีอยุธยา สำนักงานใหญ่ กรุงเทพมหานคร มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการ โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พนักงานมีความต้องการด้านงบประมาณอยู่ในระดับมาก ด้านบุคลากรและด้านกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับปานกลาง

จिरัน สีสม (2549: 82) ได้ทำการวิจัยเรื่อง สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ รายได้และตำแหน่งงาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย จำนวน 300 คน สรุปความความคิดเห็นและข้อเสนอของกลุ่มตัวอย่างได้ ดังนี้

1. ด้านการจัดการควรมีหน่วยงานรับผิดชอบการจัดการกิจกรรมนันทนาการโดยตรง และมีนโยบายและแผนงานของมหาวิทยาลัยสนับสนุนส่งเสริมการจัดการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรอย่างชัดเจน

2. ด้านกิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมควรมีความหลากหลายและเหมาะสมกับอายุ และสุขภาพ ควรมีกิจกรรมด้านกีฬาเชื่อมความสัมพันธ์ กิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ทำความรู้จักกัน กิจกรรมกลุ่มเล็ก ๆ ตามความสนใจ ที่ทุกคนสามารถร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ ได้ และจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง

3. ด้านสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ควรมีอาคารในร่มสำหรับการจัดกิจกรรมนันทนาการ สถานที่ทำกิจกรรมควรแยกจากนักศึกษา

4. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ต้องการบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญ และมีความสามารถในการจัดกิจกรรมนันทนาการ มีบุคลากรรับผิดชอบการจัดการกิจกรรมนันทนาการโดยตรง

5. ด้านอื่น ๆ สำนักบริหารทรัพยากรบุคคล ควรเป็นหน่วยงานหลักในการนำเสนอแนวคิดด้านการจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับบุคลากร

จากการศึกษาดำรง เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่อง สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ดังที่นำเสนอข้างต้นนั้น จะเห็นได้ว่ามีความหลากหลายในทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความ ต้องการและในการศึกษาวิจัยที่มีผู้ศึกษาไว้แล้ว ผลการวิจัยต่าง ๆ ก็มีความแตกต่างกันตามสภาพและความมุ่งหมายของการวิจัยนั้น ซึ่งเป็นเหตุผลสนับสนุนการดำเนินการวิจัยนี้เพื่อทราบผลตามความมุ่งหมายต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาและดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำนวน 13 หมู่บ้าน จำนวนทั้งสิ้น 7,500 คน (องค์การบริหารส่วนตำบลแสนตอ. ม.ป.พ.: 5)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยเปรียบเทียบการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของ เครจซีและมอร์แกน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2538: 203; อ้างอิงจาก Krejcie; & Morgan. 1970: 610) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 367 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี เป็นแบบตรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด แบ่งเป็น 4 ด้าน

1. ด้านการจัดและดำเนินการ
2. ด้านบุคลากร

3. ด้านกิจกรรมนั้นหนาการ
4. ด้านสถานที่ อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความต้องการการจัดกิจกรรมนั้นหนาการดังนี้

มากที่สุด	ให้	5 คะแนน
มาก	ให้	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้	3 คะแนน
น้อย	ให้	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

การแปลความหมายคะแนน โดยใช้เกณฑ์การประเมินผลหาค่าเฉลี่ยเพื่อทำการวิเคราะห์แปลผลโดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538: 9)

เกณฑ์ค่าเฉลี่ย	ระดับความต้องการ
3.67 – 5.00	มาก
2.34 – 3.66	ปานกลาง
1.00 – 2.33	น้อย

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended)

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินการวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นทิศทางในการกำหนดกรอบและเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามโดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้เนื้อหาครอบคลุมตามระเบียบวิธีวิจัย และครอบคลุมพื้นที่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
3. นำแบบสอบถามผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาบัณฑิต ตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและขอข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบแบบสอบถามเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)

2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบัก (Cronbach. 1970: 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93

3. นำแบบสอบถามที่มีคุณภาพแล้วไปดำเนินการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยยื่นหนังสือต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อนายกองคการบริหารส่วนตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อเก็บข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง ได้กลับคืนมาร้อยละ 100
3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้คืนจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง แล้วนำไปวิเคราะห์ตามวิธีการจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมประมวลผลสำเร็จรูป ตามขั้นตอนดังนี้

1. คัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้วนำมาบันทึกข้อมูลเพื่อเตรียมวิเคราะห์ข้อมูล
2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป
 - 2.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 มาวิเคราะห์แจกแจงความถี่หาค่าร้อยละและนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง
 - 2.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมและรายด้านแล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง
 - 2.3 เปรียบเทียบและวิเคราะห์ความต้องการการการจัดกิจกรรมนันทนาการประชาชนในเขตอำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการการการจัดกิจกรรมนันทนาการกับตัวแปรอิสระด้านอายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีเชฟเฟ (Scheffe's Method)
3. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 มาสรุปและนำเสนอในรูปความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย เรื่อง สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n แทน ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

f แทน ค่าความถี่

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

t แทน ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์การแจกแจงแบบที (t-distribution)

F แทน ค่าสถิติที่ใช้วิเคราะห์การแจกแจงแบบเอฟ (F-distribution)

SS แทน ผลบวกกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว (Sum of Squares)

MS แทน ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละตัว (Mean of Squares)

df แทน ชั้นแห่งความอิสระ (Degrees of freedom)

P แทน ความน่าจะเป็นหรือโอกาส (Probability)

* แทน นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนต่าง ๆ เป็น 3 ขั้นตอน และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียงตามลำดับ ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม เรื่อง สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

ตอนที่ 2 วิเคราะห์สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละเป็นรายข้อและรายด้าน และวิเคราะห์ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ เป็นรายข้อและรายด้าน โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ โดยทดสอบค่าที (t-test) ทดสอบค่าเอฟ (F-test) และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเซฟเฟ (Scheffe' s Method)

ตอนที่ 3 สรุปความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี ในด้านต่าง ๆ แล้วสรุปนำเสนอเป็นความเรียง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

ตาราง 1 จำนวนร้อยละของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ (n = 367)

	ตัวแปร	จำนวน (n)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	152	41.42
	หญิง	215	58.58
	รวม	367	100.00
อายุ	ต่ำกว่า 25 ปี	130	35.42
	26 - 45 ปี	155	42.23
	46 ปีขึ้นไป	82	22.35
	รวม	367	100.00
ระดับการศึกษา	ประถมศึกษา/มัธยมศึกษา	126	34.33
	อนุปริญญา/อาชีวศึกษา	135	36.79
	ปริญญาตรี และสูงกว่า	106	28.88
	รวม	367	100.00
อาชีพ	ค้าขาย	115	31.34
	เกษตรกร	62	16.90
	รับจ้างทั่วไป	146	39.78
	ข้าราชการ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ	44	11.98
	รวม	367	100.00

จากตาราง 1 แสดงว่าประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 367 คน จำแนกสถานภาพได้ดังนี้

1. เพศ พบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็นชาย จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 41.42 และหญิง จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 58.58

2. อายุ พบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีอายุ 26 – 45 ปี จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 42.23 รองลงมาคืออายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 35.42 และอายุ 46 ปีขึ้นไป จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 22.35

3. ระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอนุปริญญา/อาชีวศึกษา จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 36.79 รองลงมาคือ ประถมศึกษา/มัธยมศึกษา จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 34.33 และระดับการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่า จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 28.88 ตามลำดับ

4. อาชีพ พบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 39.78 รองลงมามีอาชีพค้าขาย จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 31.34 อาชีพเกษตรกร จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 16.90 และข้าราชการ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.98

ตอนที่ 2 วิเคราะห์สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการตามความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี เป็นรายชื่อและรายด้าน โดยการหาค่าร้อยละ ดังตาราง 2 – 6 และวิเคราะห์ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี เป็นรายชื่อและรายด้าน โดยการหาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย ตามตัวแปรอายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ เมื่อพบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe' s Method) ดังตาราง 7 – 21

ตาราง 2 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดและการดำเนินการ (n=367)

ด้านการจัดและดำเนินการ	สภาพที่เป็นจริง	f	ร้อยละ
1. มีข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการเผยแพร่แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง	เหมาะสม	257	70.00
	ไม่เหมาะสม	110	30.00
2. มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์การเข้ารับบริการทางนันทนาการครอบคลุมทุกพื้นที่	เหมาะสม	253	68.90
	ไม่เหมาะสม	114	31.10
3. มีการจัดประชุมวิชาการเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการและการออกกำลังกาย เพื่อให้ประชาชนได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น	เหมาะสม	137	37.30
	ไม่เหมาะสม	230	62.70
4. มีการสนับสนุนงบประมาณการจัดกิจกรรมนันทนาการให้ทุกชุมชน	เหมาะสม	202	55.00
	ไม่เหมาะสม	165	45.00
5. มีการสำรวจความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ	เหมาะสม	250	68.10
	ไม่เหมาะสม	117	31.90
6. มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมนันทนาการต่างๆ ที่มีการจัดอยู่แล้วให้ประชาชนได้รับทราบ	เหมาะสม	367	100.00
	ไม่เหมาะสม	-	-
7. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการที่หลากหลายตามความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่/ชุมชน	เหมาะสม	246	67.00
	ไม่เหมาะสม	121	33.00
8. มีการติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	เหมาะสม	330	89.90
	ไม่เหมาะสม	37	10.10
9. นำผลการประเมินผลที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมนันทนาการให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง	เหมาะสม	360	98.10
	ไม่เหมาะสม	7	1.90
10. มีหน่วยงานกลางเพื่อทำหน้าที่ประสานงานการจัดกิจกรรมนันทนาการของอำเภอท่ามะกา	เหมาะสม	296	80.70
	ไม่เหมาะสม	71	19.30
รวม	เหมาะสม	2698	73.50
	ไม่เหมาะสม	972	26.50

จากตาราง 2 แสดงว่า สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดและดำเนินการ โดยรวม ประชาชนเห็นว่ามี ความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 73.50 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ เห็นว่าในการจัดกิจกรรม มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมนันทนาการต่างๆ ที่มีการจัดอยู่แล้วให้ประชาชนได้รับทราบ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนในข้อที่ประชาชนเห็นว่ามี ความเหมาะสมน้อยที่สุดคือ มีการจัดประชุมวิชาการเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการและการออกกำลังกาย เพื่อให้ประชาชนได้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิด คิดเป็นร้อยละ 37.30

ตาราง 3 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านบุคลากร (n=367)

ด้านบุคลากร	สภาพที่เป็นจริง	f	ร้อยละ
11. บุคลากรมีความรู้ความชำนาญ ในการให้คำแนะนำการจัดกิจกรรมนันทนาการ	เหมาะสม	327	89.10
	ไม่เหมาะสม	40	10.90
12. บุคลากรเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี สุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี	เหมาะสม	345	94.00
	ไม่เหมาะสม	22	6.00
13. มีเจ้าหน้าที่ดูแล รักษาความปลอดภัยในสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการอย่างทั่วถึง	เหมาะสม	330	89.90
	ไม่เหมาะสม	7	10.10
14. มีเจ้าหน้าที่ดูแล รักษาความสะอาดสถานที่	เหมาะสม	301	82.00
	ไม่เหมาะสม	66	18.00
15. มีเจ้าหน้าที่พยาบาลประจำสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการ	เหมาะสม	348	94.80
	ไม่เหมาะสม	19	5.20
16. มีเจ้าหน้าที่จัดกิจกรรมนันทนาการตามแผนกำหนดการที่วางไว้	เหมาะสม	357	97.30
	ไม่เหมาะสม	10	2.70
17. มีเจ้าหน้าที่ให้บริการคำแนะนำในการออกกำลังกาย	เหมาะสม	269	73.30
	ไม่เหมาะสม	98	26.70
18. ผู้นำกิจกรรมมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน	เหมาะสม	367	100.00
	ไม่เหมาะสม	-	-
19. ผู้นำกิจกรรมมีความสนใจและเอาใจใส่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม	เหมาะสม	333	90.70
	ไม่เหมาะสม	34	9.30
20. มีการฝึกอบรมความรู้ และวิทยาการใหม่ ๆ อยู่เสมอ	เหมาะสม	327	89.10
	ไม่เหมาะสม	40	10.90
รวม	เหมาะสม	3334	90.10
	ไม่เหมาะสม	336	9.90

จากตาราง 3 แสดงว่า สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านบุคลากร โดยรวม ประชาชนเห็นว่ามี ความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 90.10 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอมีความเห็นในข้อ ผู้นำกิจกรรมมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100

ตาราง 4 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านกิจกรรมนันทนาการ (n=367)

ด้านกิจกรรมนันทนาการ	สภาพที่เป็นจริง	f	ร้อยละ
21. ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนันทนาการ	เหมาะสม	335	91.30
	ไม่เหมาะสม	32	8.70
22. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทกิจกรรมการออกกำลังกาย (เช่น แอโรบิค วิ่งเพื่อสุขภาพ โยคะ เป็นต้น)	เหมาะสม	300	81.70
	ไม่เหมาะสม	67	18.30
23. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทกีฬา (เช่น ฟุตบอล ตะกร้อ บาสเกตบอล วอลเลย์บอล เปตอง เป็นต้น)	เหมาะสม	303	82.60
	ไม่เหมาะสม	64	17.40
24. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทเกม การละเล่น (เช่น วิ่งเปี้ยว วิ่งกระสอบ โยนห่วง ชักกะเย่อ เป็นต้น)	เหมาะสม	333	90.70
	ไม่เหมาะสม	34	9.30
25. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทกิจกรรมสังคม (เช่น งานปีใหม่ สงกรานต์ ไหลเรือไฟ เป็นต้น)	เหมาะสม	343	93.50
	ไม่เหมาะสม	24	6.50
26. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทดนตรีและเพลง (เช่น การประกวดร้องเพลง การประกวดวงดนตรี เป็นต้น)	เหมาะสม	230	62.70
	ไม่เหมาะสม	137	37.30
27. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทการแสดง (เช่น การจัดลีลาศ การแสดงละคร เป็นต้น)	เหมาะสม	242	65.90
	ไม่เหมาะสม	125	34.10
28. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการนอกพื้นที่ (เช่น การท่องเที่ยว การจัดค่ายพักแรม ทัศนศึกษา เป็นต้น)	เหมาะสม	367	100.00
	ไม่เหมาะสม	-	-
29. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทท่องเที่ยวที่หลากหลาย (เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ภูเขา ป่า ทะเล เป็นต้น)	เหมาะสม	367	100.00
	ไม่เหมาะสม	-	-
30. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทศิลปหัตถกรรม (เช่น การประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้ งานฝีมือ เป็นต้น)	เหมาะสม	367	100.00
	ไม่เหมาะสม	-	-
รวม	เหมาะสม	3187	86.80
	ไม่เหมาะสม	483	13.20

จากตาราง 4 แสดงว่า สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านกิจกรรมนันทนาการ โดยรวม ประชาชนเห็นว่ามี ความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 86.80 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ มีความเห็นว่ามี ความเหมาะสมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 จำนวน 3 ข้อ คือ มีการจัดกิจกรรมนันทนาการนอกพื้นที่, มีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทท่องเที่ยวที่หลากหลาย และมีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทศิลปหัตถกรรม

ตาราง 5 แสดงค่าความถี่และร้อยละสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก (n=367)

ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	สภาพที่เป็นจริง	f	ร้อยละ
31. มีสถานที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการทั้งในร่มและกลางแจ้ง ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน	เหมาะสม	367	100.00
	ไม่เหมาะสม	-	-
32. มีสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการได้มาตรฐาน	เหมาะสม	367	100.00
	ไม่เหมาะสม	-	-
33. มีอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมที่ได้มาตรฐานครบทุกสถานที่และ ครบทุกกิจกรรมที่มีการจัดอย่างเพียงพอ	เหมาะสม	367	100.00
	ไม่เหมาะสม	-	-
34. มีสถานที่นั่งสำหรับผู้นั่งชมอย่างเป็นสัดส่วน	เหมาะสม	367	100.00
	ไม่เหมาะสม	-	-
35. มีสถานที่นั่งพักผ่อนอย่างเพียงพอในบริเวณที่จัดกิจกรรม	เหมาะสม	367	100.00
	ไม่เหมาะสม	-	-
36. สถานที่อยู่ในทำเลที่เหมาะสมไม่ห่างจากที่พักมากเกินไป เดินทางไปมาสะดวกปลอดภัย	เหมาะสม	367	100.00
	ไม่เหมาะสม	-	-
37. มีห้องน้ำ ห้องส้วม เพียงพอและสะอาด	เหมาะสม	367	100.00
	ไม่เหมาะสม	-	-
38. มีสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายและทำความสะอาดร่างกาย	เหมาะสม	367	100.00
	ไม่เหมาะสม	-	-
39. มีการจัดจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมในราคาถูก บริการแก่ประชาชน	เหมาะสม	352	95.90
	ไม่เหมาะสม	15	4.10
40. สถานที่ทำงานของเจ้าหน้าที่เป็นสัดส่วนแน่นอน ติดต่อดีสะดวก	เหมาะสม	367	100.00
	ไม่เหมาะสม	-	-
รวม	เหมาะสม	3655	99.60
	ไม่เหมาะสม	15	0.40

จากตาราง 5 แสดงว่า สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ เห็นว่ามีความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 99.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ มีความคิดเห็นว่าเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 ทุกข้อ ยกเว้น ข้อที่มีการจัดจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมในราคาถูกบริการแก่ประชาชน มีความเห็นว่าเป็นเหมาะสมคิดเป็นร้อยละ 95.90

ตาราง 6 แสดงค่าความถี่และค่าร้อยละสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวม 4 ด้าน

สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ	สภาพที่เป็นจริง	f	ร้อยละ
1. ด้านการจัดและดำเนินการ	เหมาะสม	2698	73.50
	ไม่เหมาะสม	972	26.50
2. ด้านบุคลากร	เหมาะสม	3334	90.10
	ไม่เหมาะสม	336	9.90
3. ด้านกิจกรรมนันทนาการ	เหมาะสม	3187	86.80
	ไม่เหมาะสม	483	13.20
4. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	เหมาะสม	3655	99.60
	ไม่เหมาะสม	15	0.40
รวม	เหมาะสม	12874	87.70
	ไม่เหมาะสม	1806	12.30

จากตาราง 6 แสดงว่า สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ประชาชนเห็นว่ามีเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 87.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ เห็นว่าด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก มีความเหมาะสมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 99.60 ด้านบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 90.10 ด้านกิจกรรมนันทนาการ คิดเป็นร้อยละ 86.80 และด้านการจัดและดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 73.50 ตามลำดับ

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดและดำเนินการ (n = 367)

ความต้องการด้านการจัดและดำเนินการ	\bar{X}	S.D.	ความต้องการ
1. มีข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการเผยแพร่แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง	3.21	0.87	ปานกลาง
2. มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์การเข้ารับบริการทางนันทนาการครอบคลุมทุกพื้นที่	3.37	0.93	ปานกลาง
3. มีการจัดประชุมวิชาการเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการและการออกกำลังกาย เพื่อให้ประชาชนได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น	3.36	0.91	ปานกลาง
4. มีการสนับสนุนงบประมาณการจัดกิจกรรมนันทนาการให้ทุกชุมชน	3.33	0.99	ปานกลาง
5. มีการสำรวจความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ	3.19	0.90	ปานกลาง
6. มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมนันทนาการต่างๆ ที่มีการจัดอยู่แล้วให้ประชาชนได้รับทราบ	3.39	0.89	ปานกลาง
7. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการที่หลากหลายตามความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่/ชุมชน	3.49	1.07	ปานกลาง
8. มีการติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง	3.47	0.99	ปานกลาง
9. มีนำผลการประเมินผลที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมนันทนาการให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง	3.55	0.85	ปานกลาง
10. มีหน่วยงานกลางเพื่อทำหน้าที่ประสานงานการจัดกิจกรรมนันทนาการของอำเภอท่ามะกา	3.40	1.04	ปานกลาง
รวม	3.38	0.94	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่า ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดและดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$, S.D. = 0.94) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ และพิจารณาความต้องการมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อมีการนำผลการประเมินผลที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมนันทนาการให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 1.85) ข้อมีการจัดกิจกรรมนันทนาการที่หลากหลายตามความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่/ชุมชน ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 1.07) และข้อมีการติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 0.99) ตามลำดับ

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านบุคลากร (n = 367)

ความต้องการด้านบุคลากร	\bar{X}	S.D.	ความต้องการ
11. บุคลากรมีความรู้ความชำนาญ ในการให้คำแนะนำการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.50	1.02	ปานกลาง
12. บุคลากรเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี สุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรงทั้งร่างกายและจิตใจ มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี	3.58	0.82	ปานกลาง
13. มีเจ้าหน้าที่ดูแล รักษาความปลอดภัยในสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการอย่างทั่วถึง	3.51	0.97	ปานกลาง
14. มีเจ้าหน้าที่ดูแล รักษาความสะอาดสถานที่	3.65	0.96	ปานกลาง
15. มีเจ้าหน้าที่พยาบาลประจำสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการ	3.45	0.83	ปานกลาง
16. มีเจ้าหน้าที่จัดกิจกรรมนันทนาการตามแผนกำหนดการที่วางไว้	3.55	1.02	ปานกลาง
17. มีเจ้าหน้าที่ให้บริการคำแนะนำในการออกกำลังกาย	3.63	0.91	ปานกลาง
18. ผู้นำกิจกรรมมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน	3.60	0.95	ปานกลาง
19. ผู้นำกิจกรรมมีความสนใจและเอาใจใส่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม	3.53	1.03	ปานกลาง
20. มีการฝึกอบรมความรู้ และวิทยาการใหม่ ๆ อยู่เสมอ	3.57	0.90	ปานกลาง
รวม	3.56	0.94	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงว่า ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.56$, S.D.= 0.94) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ และพิจารณาความต้องการมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ มีเจ้าหน้าที่ดูแล รักษาความสะอาดสถานที่ ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.96) ข้อมีเจ้าหน้าที่ให้บริการคำแนะนำในการออกกำลังกาย ($\bar{X} = 3.63$, S.D.= 0.91) และข้อผู้นำกิจกรรมมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.60$, S.D.= 0.95) ตามลำดับ

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านกิจกรรมนันทนาการ (n = 367)

ความต้องการด้านกิจกรรมนันทนาการ	\bar{X}	S.D.	ความต้องการ
21. ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนันทนาการ	3.42	0.82	ปานกลาง
22. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทกิจกรรมการออกกำลังกาย (เช่น แอโรบิก ริ่งเพื่อสุขภาพ โยคะ เป็นต้น)	3.44	0.97	ปานกลาง
23. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทกีฬา (เช่น ฟุตบอล ตะกร้อ บาสเกตบอล วอลเลย์บอล เปตอง เป็นต้น)	3.52	0.89	ปานกลาง
24. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทเกม การละเล่น (เช่น ริ่งเปี้ยว ริ่งกระสอบ โยนห่วง ชักกะเย่อ เป็นต้น)	3.51	1.02	ปานกลาง
25. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทกิจกรรมสังคม (เช่น งานปีใหม่ สงกรานต์ ไหลเรือไฟ เป็นต้น)	3.65	0.90	ปานกลาง
26. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทดนตรีและเพลง (เช่น การประกวดร้องเพลง การประกวดวงดนตรี เป็นต้น)	3.25	1.15	ปานกลาง
27. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทการแสดง (เช่น การจัดลิลาศ การแสดงละคร เป็นต้น)	3.42	1.15	ปานกลาง
28. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการนอกพื้นที่ (เช่น การท่องเที่ยว การจัดค่ายพักแรม ทัศนศึกษา เป็นต้น)	3.32	1.23	ปานกลาง
29. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทท่องเที่ยวที่หลากหลาย (เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ภูเขา ป่า ทะเล เป็นต้น)	3.50	1.20	ปานกลาง
30. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทศิลปหัตถกรรม (เช่น การประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้ งานฝีมือ เป็นต้น)	3.57	1.02	ปานกลาง
รวม	3.46	1.03	ปานกลาง

จากตาราง 9 แสดงว่า ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$, S.D.= 1.03) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ และพิจารณาความต้องการมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อมีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทกิจกรรมสังคม ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.90) ข้อมีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทศิลปหัตถกรรม ($\bar{X} = 3.57$, S.D.= 1.02) และข้อมีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทกีฬา ($\bar{X} = 3.52$, S.D.= 0.89) ตามลำดับ

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก (n = 367)

ความต้องการด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	\bar{X}	S.D.	ความต้องการ
31. มีสถานที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการทั้งในร่มและกลางแจ้ง ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน	3.56	0.95	ปานกลาง
32. มีสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการได้มาตรฐาน	3.70	0.94	มาก
33. มีอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมที่ได้มาตรฐานครบทุกสถานที่และ ครบทุกกิจกรรมที่มีการจัดอย่างเพียงพอ	3.67	1.01	มาก
34. มีสถานที่นั่งสำหรับผู้นั่งชมอย่างเป็นสัดส่วน	3.59	0.87	ปานกลาง
35. มีสถานที่นั่งพักผ่อนอย่างเพียงพอในบริเวณที่จัดกิจกรรม	3.53	0.97	ปานกลาง
36. สถานที่อยู่ในทำเลที่เหมาะสมไม่ห่างจากที่พักมากเกินไป เดินทางไปมาสะดวกปลอดภัย	3.63	0.96	ปานกลาง
37. มีห้องน้ำ ห้องส้วม เพียงพอและสะอาด	3.56	1.04	ปานกลาง
38. มีสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายและทำความสะอาดร่างกาย	3.70	0.93	มาก
39. มีการจัดจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมในราคาถูก บริการแก่ประชาชน	3.79	0.93	มาก
40. สถานที่ทำงานของเจ้าหน้าที่เป็นสัดส่วนแน่นอน ติดต่อดี สะดวก	3.62	0.98	ปานกลาง
รวม	3.64	0.96	ปานกลาง

จากตาราง 10 แสดงว่า ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.64$, S.D.= .96) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอมีความต้องการอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 4 ข้อ คือ ข้อมีการจัดจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมในราคาถูกบริการแก่ประชาชน ($\bar{X} = 3.79$, S.D.= 0.93) ข้อมีสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการได้มาตรฐาน ($\bar{X} = 3.70$, S.D.= 0.94) ข้อมีสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายและทำความสะอาดร่างกาย ($\bar{X} = 3.70$, S.D.= 0.93) และข้อมีอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมที่ได้มาตรฐานครบทุกสถานที่และครบทุกกิจกรรมที่มีการจัดอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.67$, S.D.= 1.01) ส่วนข้ออื่น ๆ มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ
ของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวม 4 ด้าน
(n = 367)

ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ	\bar{X}	S.D.	ความต้องการ
1. ด้านการจัดและดำเนินการ	3.38	0.94	ปานกลาง
2. ด้านบุคลากร	3.56	0.94	ปานกลาง
3. ด้านกิจกรรมนันทนาการ	3.46	1.03	ปานกลาง
4. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	3.64	0.96	ปานกลาง
รวม	3.51	0.97	ปานกลาง

จากตาราง 11 แสดงว่า ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่
ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 0.97) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอมีความ
ต้องการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ
ของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามเพศ

ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ	เพศ	n	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ
1. ด้านการจัดและดำเนินการ	ชาย	152	3.24	0.86	ปานกลาง
	หญิง	215	3.19	0.87	ปานกลาง
	รวม	367	3.22	0.86	ปานกลาง
2. ด้านบุคลากร	ชาย	152	3.56	1.00	ปานกลาง
	หญิง	215	3.45	1.03	ปานกลาง
	รวม	367	3.51	1.01	ปานกลาง
3. ด้านกิจกรรมนันทนาการ	ชาย	152	3.45	0.82	ปานกลาง
	หญิง	215	3.40	0.83	ปานกลาง
	รวม	367	3.43	0.83	ปานกลาง
4. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	ชาย	152	3.59	0.94	ปานกลาง
	หญิง	215	3.53	0.96	ปานกลาง
	รวม	367	3.56	0.95	ปานกลาง
รวม	ชาย	152	3.46	0.91	ปานกลาง
	หญิง	215	3.39	0.92	ปานกลาง
	รวม	367	3.43	0.92	ปานกลาง

จากตาราง 12 แสดงว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมจำแนกตามเพศ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$, S.D.= 0.92) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ ทั้งเพศชายและหญิง มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ตาราง 13 วิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของ
ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวม จำแนกตามเพศ

ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ	ชาย (n = 152)		หญิง (n = 215)		t	p
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1. ด้านการจัดและดำเนินการ	3.24	0.86	3.19	0.87	0.620	0.073
2. ด้านบุคลากร	3.56	1.00	3.45	1.03	1.002	0.204
3. ด้านกิจกรรมนันทนาการ	3.45	0.82	3.40	0.83	0.597	0.012*
4. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	3.59	0.94	3.53	0.96	0.566	0.086
รวม	3.46	0.91	3.39	0.92	0.697	0.093

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 13 แสดงว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกิจกรรมนันทนาการ ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ เพศชายและหญิง มีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ
ของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามอายุ

ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ	อายุ	n	\bar{X}	S.D.	ระดับความ ต้องการ
1. ด้านการจัดและดำเนินการ	ต่ำกว่า 25 ปี	130	3.23	0.85	ปานกลาง
	26 – 45 ปี	155	3.20	0.94	ปานกลาง
	46 ปีขึ้นไป	82	3.20	0.77	ปานกลาง
	รวม	367	3.21	0.87	ปานกลาง
2. ด้านบุคลากร	ต่ำกว่า 25 ปี	130	3.56	0.98	ปานกลาง
	26 – 45 ปี	155	3.39	1.08	ปานกลาง
	46 ปีขึ้นไป	82	3.60	0.94	ปานกลาง
	รวม	367	3.50	1.02	ปานกลาง
3. ด้านกิจกรรมนันทนาการ	ต่ำกว่า 25 ปี	130	3.40	0.75	ปานกลาง
	26 – 45 ปี	155	3.41	0.87	ปานกลาง
	46 ปีขึ้นไป	82	3.45	0.83	ปานกลาง
	รวม	367	3.42	0.82	ปานกลาง
4. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	ต่ำกว่า 25 ปี	130	3.58	0.96	ปานกลาง
	26 – 45 ปี	155	3.53	0.98	ปานกลาง
	46 ปีขึ้นไป	82	3.57	0.90	ปานกลาง
	รวม	367	3.56	0.95	ปานกลาง
รวม	ต่ำกว่า 25 ปี	130	3.44	0.89	ปานกลาง
	26 – 45 ปี	155	3.38	0.97	ปานกลาง
	46 ปีขึ้นไป	82	3.46	0.86	ปานกลาง
	รวม	367	3.42	0.92	ปานกลาง

จากตาราง 14 แสดงว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวม จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับปานกลาง (\bar{X} = 3.42, S.D.= 0.92) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ ทุกระดับอายุ มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ตาราง 15 วิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของ
ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามอายุ

ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ	แหล่งของความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านการจัดและดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.090	0.045	0.059	0.943
	ภายในกลุ่ม	364	278.755	0.766		
	รวม	366	278.845			
2. ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	3.242	1.621	1.567	0.210
	ภายในกลุ่ม	364	376.501	1.034		
	รวม	366	379.744			
3. ด้านกิจกรรมนันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.136	0.068	0.100	0.905
	ภายในกลุ่ม	364	247.079	0.679		
	รวม	366	247.215			
4. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	2	0.241	0.120	0.132	0.876
	ภายในกลุ่ม	364	332.250	0.913		
	รวม	366	332.490			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	0.927	0.463	0.597	0.733
	ภายในกลุ่ม	364	308.646	0.848		
	รวม	366	309.573			

จากตาราง 15 แสดงว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ	ระดับการศึกษา	n	\bar{X}	S.D.	ระดับความต้องการ
1. ด้านการจัดและดำเนินการ	ประถมศึกษา/มัธยมศึกษา	126	3.25	0.89	ปานกลาง
	อนุปริญญา/อาชีวศึกษา	135	3.23	0.84	ปานกลาง
	ปริญญาตรี และสูงกว่า	106	3.13	0.91	ปานกลาง
	รวม	367	3.21	0.87	ปานกลาง
2. ด้านบุคลากร	ประถมศึกษา/มัธยมศึกษา	126	3.58	0.97	ปานกลาง
	อนุปริญญา/อาชีวศึกษา	135	3.50	1.01	ปานกลาง
	ปริญญาตรี และสูงกว่า	106	3.40	1.10	ปานกลาง
	รวม	367	3.50	1.02	ปานกลาง
3. ด้านกิจกรรมนันทนาการ	ประถมศึกษา/มัธยมศึกษา	126	3.52	0.85	ปานกลาง
	อนุปริญญา/อาชีวศึกษา	135	3.38	0.74	ปานกลาง
	ปริญญาตรี และสูงกว่า	106	3.35	0.89	ปานกลาง
	รวม	367	3.42	0.82	ปานกลาง
4. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	ประถมศึกษา/มัธยมศึกษา	126	3.65	0.95	ปานกลาง
	อนุปริญญา/อาชีวศึกษา	135	3.58	0.97	ปานกลาง
	ปริญญาตรี และสูงกว่า	106	3.42	0.93	ปานกลาง
	รวม	367	3.56	0.95	ปานกลาง
รวม	ประถมศึกษา/มัธยมศึกษา	126	3.50	0.89	ปานกลาง
	อนุปริญญา/อาชีวศึกษา	135	3.42	0.89	ปานกลาง
	ปริญญาตรี และสูงกว่า	106	3.33	0.96	ปานกลาง
	รวม	367	3.42	0.92	ปานกลาง

จากตาราง 16 แสดงว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.92) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

ตาราง 17 วิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของ
ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ	แหล่งของความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านการจัดและดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	2	0.939	0.470	0.615	0.541
	ภายในกลุ่ม	364	277.905	0.763		
	รวม	366	278.845			
2. ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	2	1.931	0.965	0.930	0.395
	ภายในกลุ่ม	364	377.813	1.038		
	รวม	366	379.744			
3. ด้านกิจกรรมนันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	2	1.929	0.964	1.431	2.40
	ภายในกลุ่ม	364	245.286	0.674		
	รวม	366	247.215			
4. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	2	3.026	1.513	1.672	0.189
	ภายในกลุ่ม	364	329.464	0.905		
	รวม	366	332.490			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	2	1.956	0.978	1.162	0.88
	ภายในกลุ่ม	364	307.617	0.845		
	รวม	366	309.573			

จากตาราง 17 แสดงว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัด
กาญจนบุรี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวม และ
รายด้านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 18 แสดงค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ
ของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามอาชีพ

ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ	อาชีพ	n	\bar{X}	S.D.	ระดับความ
					ต้องการ
1. ด้านการจัดและดำเนินการ	ค้าขาย	115	3.39	0.89	ปานกลาง
	เกษตรกร	62	3.03	0.89	ปานกลาง
	รับจ้างทั่วไป	146	3.12	0.82	ปานกลาง
	ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ	44	3.30	0.93	ปานกลาง
	รวม	367	3.21	0.87	ปานกลาง
2. ด้านบุคลากร	ค้าขาย	115	3.74	0.97	มาก
	เกษตรกร	62	3.31	1.07	ปานกลาง
	รับจ้างทั่วไป	146	3.32	1.01	ปานกลาง
	ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ	44	3.70	0.98	มาก
	รวม	367	3.50	1.02	ปานกลาง
3. ด้านกิจกรรมนันทนาการ	ค้าขาย	115	3.48	0.82	ปานกลาง
	เกษตรกร	62	3.35	0.87	ปานกลาง
	รับจ้างทั่วไป	146	3.36	0.80	ปานกลาง
	ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ	44	3.52	0.85	ปานกลาง
	รวม	367	3.42	0.82	ปานกลาง
4. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และ สิ่งอำนวยความสะดวก	ค้าขาย	115	3.69	0.95	มาก
	เกษตรกร	62	3.47	0.95	ปานกลาง
	รับจ้างทั่วไป	146	3.51	0.98	ปานกลาง
	ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ	44	3.52	0.88	ปานกลาง
	รวม	367	3.56	0.95	ปานกลาง
รวม	ค้าขาย	115	3.58	0.91	ปานกลาง
	เกษตรกร	62	3.29	0.95	ปานกลาง
	รับจ้างทั่วไป	146	3.33	0.91	ปานกลาง
	ข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ	44	3.51	0.91	ปานกลาง
	รวม	367	3.49	0.92	ปานกลาง

จากตาราง 18 แสดงว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวม จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$, S.D.= 0.92) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ยกเว้น ด้านบุคลากร ประชาชนที่มีอาชีพค้าขายและอาชีพข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D.=0.97 และ $\bar{X}=3.70$, S.D.= 0.98 ตามลำดับ) และด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$, S.D.=0.95)

ตาราง 19 วิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ
ของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามอาชีพ

ความต้องการการจัดกิจกรรม นันทนาการ	แหล่งของความ แปรปรวน	df	SS	MS	F	P
1. ด้านการจัดและดำเนินการ	ระหว่างกลุ่ม	3	7.338	2.446	3.270	0.021*
	ภายในกลุ่ม	363	271.506	.748		
	รวม	366	278.845			
2. ด้านบุคลากร	ระหว่างกลุ่ม	3	15.364	5.121	5.102	0.002*
	ภายในกลุ่ม	363	364.380	1.004		
	รวม	366	379.744			
3. ด้านกิจกรรมนันทนาการ	ระหว่างกลุ่ม	3	1.589	.530	0.783	0.504
	ภายในกลุ่ม	363	245.627	.677		
	รวม	366	247.215			
4. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก	ระหว่างกลุ่ม	3	2.854	.951	1.048	0.371
	ภายในกลุ่ม	363	329.636	.905		
	รวม	366	332.490			
รวม	ระหว่างกลุ่ม	3	3.786	2.262	2.55	0.224
	ภายในกลุ่ม	363	303.539	.833		
	รวม	366	307.325			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 แสดงว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดและดำเนินการ และด้านบุคลากร ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ มีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตาราง 20 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดและดำเนินการ จำแนกตามอาชีพ

ความต้องการ กิจกรรมนันทนาการ	อาชีพ	\bar{X}	ค้าขาย	เกษตรกร	รับจ้างทั่วไป	ชรก./จนท.ของรัฐ
			3.39	3.03	3.12	3.30
ด้านการจัดและ	ค้าขาย	3.39	-	0.36*	0.27	0.09*
ดำเนินการ	เกษตรกร	3.03	-	-	0.09	0.27
	รับจ้างทั่วไป	3.12	-	-	-	0.18
	ชรก./จนท.ของรัฐ	3.30	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 20 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการด้านการจัดและดำเนินการ ของประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย มีความต้องการแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร และอาชีพข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย มีความต้องการมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร และอาชีพข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ ส่วนคู่อื่นไม่พบความแตกต่าง

ตาราง 21 ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านบุคลากร จำแนกตามอาชีพ

ความต้องการ กิจกรรมนันทนาการ	อาชีพ	\bar{X}	ค่าขาย	เกษตรกร	รับจ้างทั่วไป	ชรก./จนท.ของรัฐ
			3.74	3.31	3.32	3.70
ด้านบุคลากร	ค่าขาย	3.74	-	0.43	0.42	0.04*
	เกษตรกร	3.31	-	-	0.01*	0.39
	รับจ้างทั่วไป	3.32	-	-	-	0.38
	ชรก./จนท.ของรัฐ	3.70	-	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่ ความต้องการด้านบุคลากร ของประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความต้องการแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย และประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความต้องการแตกต่างกับประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยประชาชนที่มีอาชีพข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความต้องการมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย และประชาชนที่มีอาชีพรับจ้างทั่วไป มีความต้องการมากกว่าประชาชนที่มีอาชีพเกษตรกร ส่วนคู่อื่นไม่พบความแตกต่าง

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมสรุปได้ดังนี้

1. ด้านการจัดและดำเนินการ

ประชาชนเห็นว่าควรมีการประชาสัมพันธ์ให้บ่อยขึ้น โดยใช้สื่อหลาย ๆ ประเภท และรวมทั้งควรมีหนังสือแจ้งให้ทราบ

2. ด้านบุคลากร

ประชาชนเห็นว่าควรมีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านกิจกรรม และครูฝึกด้านกีฬาให้ครอบคลุมมากขึ้นทุกชุมชนในตำบลแสนตอ

3. ด้านกิจกรรมนันทนาการ

ประชาชนเห็นว่าควรมีการเพิ่มจำนวนกิจกรรมให้หลากหลายและทันตามยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

4. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

ประชาชนเห็นว่าควรมีการจัดหาอุปกรณ์ให้เพียงพอ และสามารถรองรับความต้องการใช้ของประชาชนในพื้นที่ที่เพิ่มมากขึ้นได้อย่างเพียงพอ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี มีสังเขปขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี จำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ

ความสำคัญของการวิจัย

ผลการวิจัยจะทำให้ทราบถึงสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี และสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลในการบริหารจัดการและพัฒนาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการที่จะจัดกิจกรรมนันทนาการให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน เป็นส่วนหนึ่งในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขของประชาชนได้อย่างทั่วถึงและเต็มประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

สมมติฐานในการวิจัย

1. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน
2. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน
3. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน
4. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามสถานภาพของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี เป็นแบบตรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด แบ่งเป็น 4 ด้าน

1. ด้านการจัดและดำเนินการ
2. ด้านบุคลากร
3. ด้านกิจกรรมนันทนาการ
4. ด้านสถานที่ อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก

เกณฑ์การให้คะแนน

ระดับความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการดังนี้

มากที่สุด	ให้	5 คะแนน
มาก	ให้	4 คะแนน
ปานกลาง	ให้	3 คะแนน
น้อย	ให้	2 คะแนน
น้อยที่สุด	ให้	1 คะแนน

การแปลความหมายคะแนน โดยใช้เกณฑ์การประเมินผลหาค่าเฉลี่ยเพื่อทำการวิเคราะห์แปลผลโดยกำหนดเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (วิเชียร เกตุสิงห์. 2538: 9)

เกณฑ์ค่าเฉลี่ย	ระดับความต้องการ
3.67 – 5.00	มาก
2.34 – 3.66	ปานกลาง
1.00 – 2.33	น้อย

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended)

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินการวิจัย โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลจากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นทิศทางในการกำหนดกรอบและเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. สร้างแบบสอบถามโดยอาศัยข้อมูลจากการศึกษาตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ได้เนื้อหาครอบคลุมตามระเบียบวิธีวิจัย และครอบคลุมพื้นที่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
3. นำแบบสอบถามผู้วิจัยสร้างขึ้นไปให้คณะกรรมการควบคุมปริญญาโทตรวจสอบความครอบคลุมของเนื้อหาและขอข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบแบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity)
2. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่จะใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1970: 161) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93
3. นำแบบสอบถามที่มีคุณภาพแล้วไปดำเนินการเก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับดังนี้

1. ผู้วิจัยยื่นหนังสือต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยต่อนายกองค้การบริหารส่วนตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่
2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง
3. รวบรวมแบบสอบถามที่ได้คืนจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง แล้วนำไปวิเคราะห์ตามวิธีการจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาวิเคราะห์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมประมวลผลสำเร็จรูป ตามขั้นตอนดังนี้

1. คัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์แล้วตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้วนำมาบันทึกข้อมูลเพื่อเตรียมวิเคราะห์ข้อมูล

2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

2.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 มาวิเคราะห์แจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ และนำเสนอข้อมูลในรูปตารางประกอบความเรียง

2.2 นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 มาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยรวมและรายด้านแล้วนำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

2.3 เปรียบเทียบและวิเคราะห์ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการประชาชนในเขตอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติการทดสอบค่าที (t - test) และค่าเอฟ (F - test) สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ กับตัวแปรอิสระด้านเพศ อายุ ระดับการศึกษาและรายได้ หากพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยใช้วิธีเชฟเฟ (Scheffe's Method)

3. นำข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 3 มาสรุปและนำเสนอในรูปความเรียง

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี สรุปผลได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 367 คน สรุปรายละเอียดตามตัวแปร เพศ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ ได้ดังนี้

1. เพศ ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แบ่งเป็นชาย จำนวน 152 คน คิดเป็นร้อยละ 41.42 และหญิง จำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 58.58

2. อายุ พบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีอายุ 26 – 45 ปี จำนวน 155 คน คิดเป็นร้อยละ 42.23 รองลงมาคืออายุต่ำกว่า 25 ปี จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 35.42 และอายุ 46 ปีขึ้นไป จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 22.35

3. ระดับการศึกษา พบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษานุปริญญา/อาชีวศึกษา จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 36.79 รองลงมาคือ ประถมศึกษา/มัธยมศึกษา จำนวน 126 คน คิดเป็นร้อยละ 34.33 และระดับการศึกษาปริญญาตรี และสูงกว่า จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ 28.88 ตามลำดับ

4. อาชีพ พบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 39.78 รองลงประกอบอาชีพค้าขาย จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 31.34 อาชีพเกษตรกร จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 16.90 และข้าราชการ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 11.98

ตอนที่ 2 วิเคราะห์สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี

ด้านสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการ สรุปได้ดังนี้

1. สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านการจัดและดำเนินการ โดยรวม ประชาชนเห็นว่ามีเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 73.50 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ เห็นว่าในการจัดกิจกรรมมีการชี้แจงวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมนันทนาการต่างๆ ที่มีการจัดอยู่แล้วให้ประชาชนได้รับทราบ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 ส่วนในข้อที่ประชาชนเห็นว่ามีเหมาะสมน้อยที่สุดคือ มีการจัดประชุมวิชาการเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการและการออกกำลังกาย เพื่อให้ประชาชนได้แลกเปลี่ยนความรู้ความคิด คิดเป็นร้อยละ 37.30

2. สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านบุคลากร โดยรวม ประชาชนเห็นว่ามีเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 90.10 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอมีความเห็นในข้อ ผู้นำกิจกรรมมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100

3. สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านกิจกรรมนันทนาการ โดยรวม ประชาชนเห็นว่ามีเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 86.80 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ มีความเห็นว่าเหมาะสมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100 จำนวน 3 ข้อ คือ มีการจัดกิจกรรมนันทนาการนอกพื้นที่, มีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทท่องเที่ยวที่หลากหลาย และมีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทศิลปหัตถกรรม

4. สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวม ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ เห็นว่ามีเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 99.60 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ มีความคิดเห็นว่าเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 100 ทุกข้อ ยกเว้น ข้อที่มีการจัดจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมในราคาถูกลงบริการแก่ประชาชน มีความเห็นว่ามีเหมาะสมคิดเป็นร้อยละ 95.90

5. สรุป สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมทั้ง 4 ด้าน ประชาชนเห็นว่ามีเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 87.70 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ เห็นว่าด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก มีความเหมาะสมมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 99.60 ด้านบุคลากร คิดเป็นร้อยละ 90.10 ด้านกิจกรรมนันทนาการ คิดเป็นร้อยละ 86.80 และด้านการจัดและดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 73.50 ตามลำดับ

ด้านความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ สรุปลำดับดังนี้

1. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ด้านการจัดและดำเนินการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$, S.D.= 0.94) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ และพิจารณาความต้องการมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อมีการนำผลการประเมินผลที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมนันทนาการให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.55$, S.D.= 0.85) ข้อมีการจัดกิจกรรมนันทนาการที่หลากหลายตามความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่/ชุมชน ($\bar{X} = 3.49$, S.D.= 1.07) และข้อมีการติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 3.47$, S.D.= 0.99) ตามลำดับ

2. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ด้านบุคลากร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.56$, S.D.= 0.94) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ และพิจารณาความต้องการมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ มีเจ้าหน้าที่ดูแล รักษาความสะอาดสถานที่ ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.96) ข้อมีเจ้าหน้าที่ให้บริการคำแนะนำในการออกกำลังกาย ($\bar{X} = 3.63$, S.D.= 0.91) และข้อผู้นำกิจกรรมมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 3.60$, S.D.= 0.95) ตามลำดับ

3. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ด้านกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$, S.D.= 1.03) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ และพิจารณาความต้องการมากที่สุด 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อมีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทกิจกรรมสังคม ($\bar{X} = 3.65$, S.D.= 0.90) ข้อมีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทศิลปะหัตถกรรม ($\bar{X} = 3.57$, S.D.= 1.02) และข้อมีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทกีฬา ($\bar{X} = 3.52$, S.D.= 0.89) ตามลำดับ

4. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.64$, S.D.= 0.96) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอมีความต้องการอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 4 คือ ข้อมีการจัดจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมในราคาถูกบริการแก่ประชาชน ($\bar{X} = 3.79$, S.D.= 0.93) ข้อมีสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการได้มาตรฐาน ($\bar{X} = 3.70$, S.D.= 0.94) ข้อมีสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายและทำความสะอาดร่างกาย ($\bar{X} = 3.70$, S.D.= 0.93) และข้อมีอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมที่ได้มาตรฐานครบทุกสถานที่และครบทุกกิจกรรมที่มีการจัดอย่างเพียงพอ ($\bar{X} = 3.67$, S.D.= 1.01) ส่วนข้ออื่น ๆ มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง

5. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.51$, S.D.= 0.97) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

6. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมจำแนกตามเพศ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.43$, S.D.= 0.92) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ ทั้งเพศชายและหญิงมีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

7. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านกิจกรรมนันทนาการ ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ เพศชายและหญิง มีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวม จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, S.D.= 0.92) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ ทุกระดับอายุ มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

9. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

10. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$, S.D.= 0.92) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน

11. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวม และรายด้านไม่แตกต่างกัน

12. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวม จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.49$, S.D.= .92) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ยกเว้น ด้านบุคลากร ประชาชนที่มีอาชีพค้าขายและอาชีพข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$, S.D.=0.97 และ $\bar{X} = 3.70$, S.D.= 0.98 ตามลำดับ) และด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย มีความต้องการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$, S.D.=0.95)

13. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

พบว่า ด้านการจัดและดำเนินการ และด้านบุคลากร ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ มีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยในครั้งนี้ ส่วนใหญ่ไม่ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม แต่ที่มีแสดงไว้สรุปได้ดังนี้

1. ด้านการจัดและดำเนินการ

ประชาชนเห็นว่าควรมีการประชุมสัมพันธให้บ่อยขึ้น โดยใช้สื่อหลาย ๆ ประเภท และรวมทั้งควรมีหนังสือแจ้งให้ทราบ

2. ด้านบุคลากร

ประชาชนเห็นว่าควรมีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านกิจกรรม และครูฝึกด้านกีฬาให้ครอบคลุมมากขึ้นทุกชุมชนในตำบลแสนตอ

3. ด้านกิจกรรมนันทนาการ

ประชาชนเห็นว่าควรมีการเพิ่มจำนวนกิจกรรมให้หลากหลายและทันตามยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

4. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก

ประชาชนเห็นว่าควรมีการจัดหาอุปกรณ์ให้เพียงพอ และสามารถรองรับความต้องการใช้ของประชาชนในพื้นที่ที่เพิ่มมากขึ้นได้อย่างเพียงพอ

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยเรื่อง สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ทำการอภิปรายผล สรุปได้ดังนี้

1. สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี โดยรวมทุกด้าน ประชาชนเห็นว่ามีเหมาะสม (คิดเป็นร้อยละ 87.70) อาจเป็นเพราะว่า สภาพเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม ของตำบลแสนตอ ถือได้ว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวสูง ทั้งนี้ เพราะส่วนใหญ่ได้รับการศึกษาสูง อยู่ในชุมชนที่มีการคมนาคมสะดวก สะดวก ปัจจัยพื้นฐานด้านการดำรงชีพดี และมีจำนวนประชากรต่อขนาดพื้นที่ (18.55 ตารางกิโลเมตร : 7500 คน) ที่ไม่แออัด ทำให้การบริการประชาชนจากภาครัฐ ฝ่ายบริหารและฝ่ายปกครองที่เป็นอยู่อยู่ในระดับที่ประชาชนมีความพึงพอใจสูงและเห็นว่ามีเหมาะสมแล้ว ซึ่งสอดคล้องกับ บรรจง คณະวรรณ (2531: 31) ที่ให้ความหมายของนันทนาการ ว่าหมายถึง การเข้าร่วมทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งในช่วงที่มีเวลาว่างจากงานประจำ หรือการทำกิจกรรมใดกิจกรรม

หนึ่ง ที่ตนเองมีความสนใจและมีเวลาว่างเพื่อเพิ่มทักษะ ประสบการณ์และการเข้าทำกิจกรรมนั้นก็เกินไปด้วยความสมัครใจ เป็นการทำงานที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือสร้างสรรค์งานชิ้นใหม่หรือเป็นการเข้าร่วมทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง เพื่อลดเวลาว่างที่ตัวเองมีอยู่ให้น้อยลง เป็นการลดความเครียดทั้งทางกาย และทางอารมณ์ให้หมดหรือน้อยลงกลับเป็นคนใหม่ที่มีพลัง มีความสดชื่นที่เต็มไปด้วยพลังพร้อมที่จะทำงานหรือเผชิญโชคต่อไป

2. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่า จากสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ตำบลแสนตอที่เป็นอยู่ ประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่ามีความเหมาะสมและพึงพอใจอยู่ในระดับสูงอยู่แล้ว จึงมีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการเพิ่มเติมเพียงระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เสริมพงศ์ พงศ์ทองเมือง (2548: บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาสภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของพนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยา สำนักงานใหญ่ กรุงเทพมหานคร พบว่า พนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยา สำนักงานใหญ่ กรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า พนักงานมีความต้องการด้านงบประมาณอยู่ในระดับมาก ด้านบุคลากรและด้านกิจกรรมนันทนาการอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ วัฒนา เพ็ชรวงศ์ (2542: 18) ที่สรุปว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกหรือทัศนคติทางด้านบวกของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งซึ่งจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการให้แก่บุคคลนั้นได้

3. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมจำแนกตามเพศ อยู่ในระดับปานกลาง และประชาชนเพศชายและหญิง มีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า ชายและหญิง มีสภาพทางกายภาพที่แตกต่างกันจึงทำให้มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการที่แตกต่างกันตามความเหมาะสมของสภาพร่างกาย เช่น เพศชาย อาจมีความต้องการการจัดกิจกรรมที่มีความโลดโผน ทำลายความสามารถ หรือกิจกรรมที่มีการแข่งขัน เป็นต้น ส่วนเพศหญิง อาจมีความต้องการการจัดกิจกรรมที่มีความละเอียดอ่อน ใช้สามารถเชิงความคิดหรือกิจกรรมที่เน้นความสนุกสนาน ไม่เหน็ดเหนื่อยและเป็นอันตรายในการเข้าร่วมกิจกรรม เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับ ชลิตร์ รัตน์ะ (2538: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่ พบว่า บุคลากรชาย บุคลากรที่มีอายุ 30 ปีลงมา บุคลากรที่มีสถานภาพโสด บุคลากรที่มีรายได้ต่ำกว่า 7,300 และบุคลากรที่มีรายได้ตั้งแต่ 13,680 บาทขึ้นไป มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการประเภทเกม กีฬาและกรีฑาสูงสุด ส่วนบุคลากรหญิง บุคลากรที่มีอายุตั้งแต่ 31-40 ปี บุคลากรที่มีสถานภาพสมรสและบุคลากรที่มีรายได้ระหว่าง 7,300-13,040 บาท มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการประเภทท่องเที่ยวทัศนศึกษาสูงสุด

4. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวม จำแนกตามอายุ อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อทำการ

ทดสอบความแตกต่างพบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ ที่มีอายุต่างกันมีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า จากสภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ตำบลแสนตอที่เป็นอยู่ มีความครอบคลุมที่ทำให้ประชาชนทุกระดับอายุ สามารถใช้บริการได้อย่างทั่วถึงอยู่แล้ว จึงทำให้ประชาชนมีความต้องการโดยรวมเพียงระดับปานกลาง และไม่มีความแตกต่างกันทางอายุ สอดคล้องกับ หลักการจัดกิจกรรมนันทนาการของ จรินทร์ ธานีรัตน์ (เอนก หงษ์ทองคำ. 2542: 82; อ้างอิงจาก จรินทร์ ธานีรัตน์. 2525: 174) ที่กำหนดความเหมาะสมของวัยในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการไว้ ดังนี้

- เด็กเล็ก (Children) กิจกรรมที่ควรจัด เช่น เกมที่ใช้ลูกบอล รูปภาพ ตุ๊กตา หีบทราย เครื่องเล่นต่างๆ แล้วย่อย ๆ เพิ่มเกมเบ็ดเตล็ดจนถึงเกมใหญ่ได้บ้าง

- เยาวชน (Youth) จะมีทักษะในทางกีฬาดีขึ้น มีความคล่องแคล่ว จึงควรจัดเป็นกิจกรรมนันทนาการการกีฬา เช่น ฟุตบอล บาสเกตบอล กรีฑา ฯลฯ รวมถึงการเย็บปักถักร้อย วาด ปั้น เป็นต้น

- ผู้ใหญ่ (Adult) จะมีความรู้จักรับผิดชอบ วัยนี้สามารถเป็นผู้นำนันทนาการในศูนย์เยาวชน สมาคม องค์กรต่างๆ ได้ดี กิจกรรมที่จัดเป็นกิจกรรมที่ได้แสดงความสามารถในทางต่างๆ และวัยนี้สามารถรับผิดชอบนันทนาการของเด็ก คนหนุ่มสาวและของตนเองตามความสนใจของเขาอีกด้วย

- ผู้สูงอายุและคนชรา (Senior People) กิจกรรมนันทนาการที่เหมาะสม ได้แก่ พวกการฝีมือ หมากกรุก หมากฮอส กอล์ฟ กีฬาเบาๆ โยนห่วง ทอยเกือกม้า อ่านหนังสือ ฟังเพลง ทัศนอาจร เป็นต้น

5. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวม จำแนกตามระดับการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง และมีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่ตำบลแสนตอที่เป็นอยู่ เป็นการจัดเพื่อส่งเสริมการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน กล่าวคือ มุ่งส่งเสริมการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อให้ประชาชนทุกคนสามารถใช้บริการได้อย่างทั่วถึง โดยระมัดระวังที่จะไม่ให้มีกิจกรรมที่จะทำให้เกิดการแบ่งชั้น วรรณะ หรือแบ่งวุฒิของประชาชน เช่น ไม่จัดกิจกรรมที่จะต้องใช้ทักษะทางความคิดในเชิงวิชาการมากเกินไป หรือกิจกรรมที่มีการตัดสินทางเทคนิค เป็นต้น ดังนั้นระดับการศึกษาของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอจึงไม่มีผลต่อความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิสมัย พลายงาม (2539: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้สูงอายุที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการด้านส่งเสริมการอ่าน พุด เขียนและด้านกิจกรรมงานอาสาสมัคร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

6. ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี มีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวม จำแนกตามอาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ด้าน

บุคลากร ประชาชนที่มีอาชีพค้าขายและอาชีพข้าราชการ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ มีความต้องการอยู่ในระดับมาก และด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย มีความต้องการอยู่ในระดับมาก และเมื่อทำการทดสอบความแตกต่าง พบว่า ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ ที่มีอาชีพต่างกันมีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการจัดและดำเนินการ และด้านบุคลากร ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ มีความต้องการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจเป็นเพราะว่า ทักษะทางอาชีพของประชาชน ทำให้เกิดความเคยชินในชีวิตประจำวันที่ส่งผลต่อความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ เช่น ประชาชนที่มีอาชีพค้าขาย จะมีความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการมากกว่าประชาชนในอาชีพอื่น ทั้งด้านการจัดกิจกรรมและด้านบุคลากร อาจเนื่องมาจาก อาชีพค้าขาย โดยปกติจะมีละเอียดถี่ถ้วนและระมัดระวังในการใช้ชีวิตประจำวันอยู่แล้ว เมื่อมีการแสดงออกถึงความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการที่จะส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ดี จึงมีความต้องการที่จะทำให้มั่นใจได้ในผลจากการได้เข้าร่วมกิจกรรม จึงทำให้มีความต้องการที่มากกว่าและแตกต่างจากกลุ่มอาชีพอื่น สอดคล้องกับ พิสมัย พลายนาม (2539: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้สูงอายุที่มีอาชีพครั้งสุดท้าย (ก่อนอายุ 60ปี) ต่างกัน มีความต้องการกิจกรรมการส่งเสริมการอ่าน ฟุต เชียน และกิจกรรมงานอาสาสมัครแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่ประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้เสนอไว้ว่า

1. ด้านการจัดและดำเนินการ ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้บ่อยขึ้น โดยใช้สื่อหลาย ๆ ประเภท และรวมทั้งควรมีหนังสือแจ้งให้ทราบ
2. ด้านบุคลากร ควรมีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านกิจกรรม และครูฝึกด้านกีฬาให้ครอบคลุมมากขึ้นทุกชุมชนในตำบลแสนตอ
3. ด้านกิจกรรมนันทนาการ ควรมีการเพิ่มจำนวนกิจกรรมให้มีความหลากหลายและทันต่อยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ
4. ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก ควรมีการจัดหาอุปกรณ์ให้เพียงพอ และสามารถรองรับความต้องการใช้ของประชาชนในพื้นที่ที่เพิ่มมากขึ้นได้อย่างเพียงพอ

ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า ประชาชนต้องการให้มีความสมบูรณ์แบบในการจัดกิจกรรมนันทนาการทุก ๆ ด้านมากยิ่งขึ้น เพื่อทดแทนของเดิมที่อาจจะมีความเสื่อมสภาพหรือถดถอยตามระยะเวลาและการใช้งานอยู่เป็นประจำ และเพื่อเตรียมพร้อมรองรับความต้องการใช้บริการของประชาชนที่อาจจะมีมากขึ้นในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย เรื่อง สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่า ควรมีการพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมนันทนาการที่มีความเหมาะสมตามความคิดเห็นของประชาชนอยู่แล้วให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เช่น การจัดประชาสัมพันธ์ให้มากขึ้น มีการจัดกิจกรรมที่มีความหลากหลายและทันต่อความเปลี่ยนแปลงของยุคสมัยและสภาพสังคม และรวมทั้งมีการพัฒนาด้านบุคลากรผู้ให้บริการนันทนาการให้มีความเชี่ยวชาญ เพียงพอและทั่วถึงทุกพื้นที่ในตำบลแสนตอ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในทุกพื้นที่ของจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อพัฒนากระบวนการจัดกิจกรรมนันทนาการในภาพรวมของจังหวัด
2. ควรมีการศึกษาสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนในกลุ่มเฉพาะอื่น ๆ ของจังหวัดกาญจนบุรี เช่น กลุ่มผู้สูงอายุ บุคคลที่มีความต้องการพิเศษ นักเรียน เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ ไวยสุธา. (2549). *ศึกษาปัญหาในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการของพนักงานสายการผลิต บริษัทในเครือเซ็นทรัลมาร์เก็ตติ้งกรุ๊ป*. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กระทรวงมหาดไทย. (2549). *มารู้จักอำเภอกันเถอะ*. ศูนย์บริการข้อมูลอำเภอ กรมการปกครอง กระทรวงฯ. สืบค้นเมื่อ 28 ธันวาคม 2549; จาก <http://www.amphoe.com/menu.php?am=15&pv=2&mid=1>.
- กฤษณา ศักดิ์ศรี. (2534). *มนุษย์สัมพันธ์ เล่ม 1*. กรุงเทพฯ : อักษรพิทยาการพิมพ์.
- กาญจนบุรี. (2549). *ประวัติอำเภอท่ามะกา*. สืบค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2549; จาก <http://kanchanaburi.doae.go.th/thamaka/thamaka.htm>
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานภาคกลาง เขต 1 จังหวัดกาญจนบุรี. (2548). *การท่องเที่ยวและบริการ*. สืบค้นเมื่อ 14 พฤศจิกายน 2548; จาก <http://www.moc.go.th/opscenter/kj/Market%20Data%202004/market.htm>
- คณิต เขียววิชัย. (2534). *หลักนันทนาการ*. นครปฐม. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์.
- จรินทร์ ธานีรัตน์. (2528). *นันทนาการชุมชน*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- จันทร์ ผ่องศรี. (2525). *นันทนาการ*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จรินทร์ สีสม. (2549). *สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*. ปรินญาณิพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เจริญ กระบวนรัตน์; และคนอื่น ๆ. (2525). *ความต้องการการบริการด้านการออกกำลังกายเพื่อส่งเสริมสุขภาพของข้าราชการและนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์*. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชลิตร รัตนะ. (2538). *การศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). สงขลา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา. ถ่ายเอกสาร.
- ชูชีพ ยาวพัฒน์. (2543). *นันทนาการ*. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พริ้นติ้ง เฮ้าส์.
- บรรจง คณะวรรณ. (2531). *กิจกรรมสร้างเสริมลักษณะนิสัยในการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมนันทนาการในโรงเรียนประถมศึกษา*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พิสมัย พลายงาม. (2539). *การศึกษาความต้องการกิจกรรมนันทนาการของผู้สูงอายุในชมรมผู้สูงอายุกรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- พีระพงศ์ บุรณศิริ. (2542). *นันทนาการและการจัดการ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ภัทรียา อินทร์สุวรรณ. (2547). *สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในสถาบันราชภัฏจันทรเกษม*. ปรินญาณีพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2539). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- วัฒนา เพ็ชรวงศ์. (2542). *พฤติกรรมและความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการใช้บริการ "13" วิทยานิพนธ์ บธ.ม. (การตลาด)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต. ถ่ายเอกสาร
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538). *หลักการสร้างและวิเคราะห์เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สมชาย วงศ์นาม. (2549). *ชีวิตกับนันทนาการ*. สืบค้นเมื่อ 8 พฤศจิกายน 2549; จาก http://www.nu.ac.th/course_hp/001151/page/7.htm
- สมบัติ กาญจนกิจ. (2535). *นันทนาการชุมชนและโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- _____. (2542). *นันทนาการชุมชนและโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2544). *นันทนาการและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว*. กรุงเทพฯ: สำนักวิชาวิทยาศาสตร์ การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรสิทธิ์ พิศุทธิ์วิชิตรา. (2547). *ความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรในกองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง*. ปรินญาณีพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุวัฒน์ วัฒนวงศ์. (2538). *จิตวิทยาการเรียนรู้ผู้ใหญ่*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- เสริมพงศ์ พงศ์ทองเมือง. (2548). *สภาพและความต้องการกิจกรรมนันทนาการของพนักงานธนาคารกรุงศรีอยุธยา สำนักงานใหญ่ กรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณีพนธ์ วท.ม. (การจัดการนันทนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- หลุย จำปาเทศ. (2533). *จิตวิทยาสัมพันธ์*. กรุงเทพฯ : สามัคคีสาส์น
- องค์การบริหารส่วนตำบลแสนตอ. (มป.ป.). *แผนแผนดำเนินงาน พ.ศ. 2549*. องค์การบริหารส่วนตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี. ถ่ายเอกสาร.
- อรุณ รักธรรม. (2527). *หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย.
- เอนก หงษ์ทองคำ. (2542). *นันทนาการกับสังคม ในเอกสารประกอบการสอน นันทนาการกับสังคม*. กรุงเทพฯ: คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- Christopher, Elizabeth Ann. (1977, April). A Survey of the lifetime Sports Needs and Interests Of Senior Citizens in Middle Tennessee. *Dissertation Abstracts International*. 37(10) : 660 – A.
- Cronbach, Lee J. (1971). *Essentials of Psychology Test*. 3rd ed. New York: Harper and Row.

- Holbrook, James Edward. (1993, February). Current Problem and Trends in Facility Planning for Health, Physical Education. Reaction and Athletics at Colleges and Universities. *Dissertation Abstracts International*. 37(10): 2735-A.
- Krejcie, Robert V.; & Morgan M. Daryle. (1970, March). Determining Sample Size for Research activities. *Educational and Physiological Measurement*. 30(3): 610.
- Maslow, Abraham H. (1970). *Motivation and Personality*. 2nd ed. New York: Harper & Row.
- McDowell, Linda Lee Goette. (1996, May). Leisure Recreational Preferences and Practices Among Adolescents with and Without Mental Retardation. *Dissertation Abstracts International*. 56(11): 435 – A.
- Raymore, Leslie Ann. (1994, August). The Tradition from Adolescence to Young Adulthood : Predictors of Leisure Behavior. *Dissertation Abstracts International*. 56(20): Dai-A.
- Watson, James Franklin. (1997). The Impact of Leisure Attitude and Motivation on the Physical Recreation Leisure Participation Time of College Students. *Dissertation Abstracts International*. 48(101): 1080 – A.

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชน
ในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สอบถามสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

ในการตอบแบบสอบถามนี้จะไม่มีการเก็บชื่อจริง แต่จะเกิดประโยชน์กับตัวท่านและประชาชนส่วนรวมในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ในอันที่จะเป็นข้อมูลสำหรับการบริหารจัดการและบริการประชาชนได้อย่างสอดคล้องตามความต้องการและทั่วถึงยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

นายภควัฒน์ ชวลิตบำรุง
นิสิตปริญญาโท สาขาการจัดการนันทนาการ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
ผู้วิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง สภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชน
ในพื้นที่ตำบลแสนตอ อำเภอกำมะกา จังหวัดกาญจนบุรี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง □ ให้ตรงกับตัวท่านในแต่ละคำถาม

- เพศ
 ชาย หญิง
- อายุ
 ต่ำกว่า 25 ปี อายุ 26 – 45 ปี อายุ 46 ปีขึ้นไป
- ระดับการศึกษา
 ประถมศึกษา / มัธยมศึกษา อนุปริญญา / อาชีวศึกษา
 ปริญญาตรี และสูงกว่า
- อาชีพ
 ค้าขาย เกษตรกร
 รับจ้างทั่วไป ข้าราชการ / เจ้าหน้าที่ของรัฐ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับสภาพและความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการ

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง และตรงตามความต้องการของท่านมากที่สุด (ระดับความต้องการ มากที่สุด = 5, มาก = 4, ปานกลาง = 3, น้อย = 2, และน้อยที่สุด = 1)

สภาพ หมายถึง สภาพการจัดกิจกรรมนันทนาการที่เป็นอยู่หรือที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน
ในพื้นที่ตำบลแสนตอ

ความต้องการ หมายถึง ความต้องการให้มีการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อ
ให้บริการประชาชนในพื้นที่ตำบลแสนตอ

ตัวอย่างการตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2

รายการ	สภาพ		ความต้องการ				
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	5	4	3	2	1
0. มีการบริการน้ำดื่มแก่ประชาชนที่เข้าร่วมกิจกรรม		✓		✓			

จากตัวอย่าง ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ ด้านสภาพในช่อง “ไม่เหมาะสม” แสดงว่าปัจจุบันการบริการน้ำดื่มแก่ประชาชนยังควรมีการปรับปรุงการบริการ และทำเครื่องหมาย ✓ ด้านความต้องการ ในช่อง “มาก” แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการให้มีการจัดบริการน้ำดื่มอยู่ในระดับมาก

รายการ	สภาพ		ความต้องการ				
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	5	4	3	2	1
<u>ด้านการจัดและดำเนินการ</u>							
1. มีข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการเผยแพร่แก่ประชาชนอย่างทั่วถึง							
2. มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์การเข้ารับบริการทางนันทนาการครอบคลุมทุกพื้นที่							
3. มีการจัดประชุมวิชาการเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการและการออกกำลังกาย เพื่อให้ประชาชนได้แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น							
4. มีการสนับสนุนงบประมาณการจัดกิจกรรมนันทนาการให้ทุกชุมชน							
5. มีการสำรวจความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของประชาชนอย่างสม่ำเสมอ							
6. มีการชี้แจงวัตถุประสงค์ในการจัดกิจกรรมนันทนาการต่างๆ ที่มีการจัดอยู่แล้วให้ประชาชนได้รับทราบ							
7. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการที่หลากหลายตามความต้องการของประชาชนในแต่ละพื้นที่/ชุมชน							
8. มีการติดตามและประเมินผลการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่อง							
9. นำผลการประเมินผลที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมนันทนาการให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง							
10. มีหน่วยงานกลางเพื่อทำหน้าที่ประสานงานการจัดกิจกรรมนันทนาการของอำเภอท่ามะกา							
<u>ด้านบุคลากร</u>							
11. บุคลากรมีความรู้ความชำนาญ ในการให้คำแนะนำการจัดกิจกรรมนันทนาการ							
12. บุคลากรเป็นผู้มีบุคลิกภาพที่ดี สุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรงทั้งร่างกาย และจิตใจ มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี							
13. มีเจ้าหน้าที่ดูแล รักษาความปลอดภัยในสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการอย่างทั่วถึง							
14. มีเจ้าหน้าที่ดูแล รักษาความสะอาดสถานที่							
15. มีเจ้าหน้าที่พยาบาลประจำสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการ							
16. มีเจ้าหน้าที่จัดกิจกรรมนันทนาการตามแผนกำหนดการที่วางไว้							
17. มีเจ้าหน้าที่ให้บริการคำแนะนำในการออกกำลังกาย							
18. ผู้นำกิจกรรมมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน							
19. ผู้นำกิจกรรมมีความสนใจและเอาใจใส่ผู้เข้าร่วมกิจกรรม							
20. มีการฝึกอบรมความรู้ และวิทยาการใหม่ ๆ อยู่เสมอ							

รายการ	สภาพ		ความต้องการ				
	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	5	4	3	2	1
ด้านกิจกรรมนันทนาการ							
21. ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนันทนาการ							
22. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทกิจกรรมการออกกำลังกาย (เช่น แอโรบิก วิ่งเพื่อสุขภาพ โยคะ เป็นต้น)							
23. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทกีฬา (เช่น ฟุตบอล ตะกร้อ บาสเกตบอล วอลเลย์บอล เปตอง เป็นต้น)							
24. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทเกม การละเล่น (เช่น วิ่งเปี้ยว วิ่งกระสอบ โยนห่วง ชักกะเย่อ เป็นต้น)							
25. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทกิจกรรมสังคม (เช่น งานปีใหม่ สงกรานต์ ไหลเรือไฟ เป็นต้น)							
26. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทดนตรีและเพลง (เช่น การประกวดร้องเพลง การประกวดวงดนตรี เป็นต้น)							
27. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทการแสดง (เช่น การจัดลีลาศ การแสดงละคร เป็นต้น)							
28. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการนอกพื้นที่ (เช่น การท่องเที่ยว การจัดค่ายพักแรม ทัศนศึกษา เป็นต้น)							
29. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทท่องเที่ยวที่หลากหลาย (เช่น การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ภูเขา ป่า ทะเล เป็นต้น)							
30. มีการจัดกิจกรรมนันทนาการประเภทศิลปหัตถกรรม (เช่น การประดิษฐ์เครื่องมือเครื่องใช้ งานฝีมือ เป็นต้น)							
ด้านสถานที่ อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวก							
31. มีสถานที่ในการจัดกิจกรรมนันทนาการทั้งในร่มและกลางแจ้ง ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน							
32. มีสถานที่จัดกิจกรรมนันทนาการได้มาตรฐาน							
33. มีอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรมที่ได้มาตรฐานครบทุกสถานที่และครบทุกกิจกรรมที่มีการจัดอย่างเพียงพอ							
34. มีสถานที่นั่งสำหรับผู้นั่งชมอย่างเป็นสัดส่วน							
35. มีสถานที่นั่งพักผ่อนอย่างเพียงพอในบริเวณที่จัดกิจกรรม							
36. สถานที่อยู่ในทำเลที่เหมาะสมไม่ห่างจากที่พักมากเกินไป เดินทางไปมาสะดวกปลอดภัย							
37. มีห้องน้ำ ห้องส้วม เพียงพอและสะอาด							
38. มีสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกายและทำความสะอาดร่างกาย							
39. มีการจัดจำหน่ายวัสดุ อุปกรณ์ในการเข้าร่วมกิจกรรมในราคาถูก บริการแก่ประชาชน							
40. สถานที่ทำงานของเจ้าหน้าที่เป็นสัดส่วนแน่นอน ติดต่อดีสะดวก							

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ (ถ้ามี)

1. ด้านการจัดและการดำเนินการ

.....

.....

.....

2. ด้านบุคลากร

.....

.....

.....

3. ด้านกิจกรรมนันทนาการ

.....

.....

.....

4. ด้านสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวก

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข
รายนามผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ชื่อ-สกุล นายชัยโรจน์ สายพันธุ์
ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ชื่อ-สกุล นางกนกวดี พึ่งโพธิ์ทอง
ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
3. ชื่อ-สกุล นายสมควร โพธิ์ทอง
ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน ภาควิชาสันตนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
4. ชื่อ-สกุล ดร.ทรงพล ต่อนี้
ตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์
สถานที่ทำงาน ภาควิชาสุขศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
5. ชื่อ-สกุล นายเสวี รัตนเสวี
ตำแหน่ง นายอำเภอท่ามะกา
สถานที่ทำงาน อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นายภควัฒน์ ชวลิตบำรุง
วันเดือนปีเกิด	17 กรกฎาคม 2517
สถานที่เกิด	จังหวัดกาญจนบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	30/1 หมู่ 6 ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแสนตอ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	องค์การบริหารส่วนตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2529	ประถมศึกษา ปีที่ 6 จากโรงเรียนบ้านดอนเขว้า ตำบลแสนตอ อำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี
พ.ศ. 2535	มัธยมศึกษา ปีที่ 6 จากโรงเรียนสารสิทธิ์พิทยาลัย ตำบลสวนกล้วย อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี
พ.ศ. 2539	บริหารธุรกิจบัณฑิต (บธ.บ.) สาขาวิชาการตลาด จากมหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์
พ.ศ. 2550	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (วท.ม.) สาขาวิชาการจัดการนันทนาการ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ